

1. Consider the following statements about the impact of Mahmud of Ghazni's invasions on Punjab:

1. Mahmud of Ghazni invaded India 17 times, and his attacks weakened the Rajput and Hindu Shahi rulers of Punjab.
2. The destruction of temples and plundering of wealth significantly impacted Punjab's economy and religious institutions.
3. After Mahmud's death, Punjab was annexed by the Ghurids under Muhammad Ghori without resistance.
4. Mahmud's invasions paved the way for the establishment of permanent Muslim rule in Punjab.

How many of the above statements are correct?

- a) One only
- b) Two only
- c) Three only
- d) All four

1. ਮਹਿਮੂਦ ਗਜ਼ਨੀ ਦੇ ਹਮਲਿਆਂ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਾਰੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

1. ਮਹਿਮੂਦ ਗਜ਼ਨੀ ਨੇ ਭਾਰਤ 'ਤੇ 17 ਵਾਰ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਹਮਲਿਆਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪੂਤ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਸ਼ਾਹੀ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।
2. ਮੰਦਰਾਂ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਅਤੇ ਦੌਲਤ ਦੀ ਲੁੱਟ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ।
3. ਮਹਿਮੂਦ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੁਹੰਮਦ ਗੌਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਘੁਰੀਦਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਮਿਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ।
4. ਮਹਿਮੂਦ ਦੇ ਹਮਲਿਆਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਥਾਈ ਮੁਸਲਿਮ ਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦਾ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਕੀਤਾ।

ਉਪਰੋਕਤ ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿੰਨੇ ਸਹੀ ਹਨ?

- a) ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ
- b) ਸਿਰਫ਼ ਦੋ
- c) ਸਿਰਫ਼ ਤਿੰਨ
- d) ਸਾਰੇ ਚਾਰ

2. Consider the following statements regarding secularism:

1. Western concept of secularism is a positive concept where the state respects religion by totally staying away from its matters.
2. India follows a negative concept of secularism by protecting all religions equally and managing their affairs if needed.

Which of the statements given above is/are not correct?

- a) 1 only
- b) 2 only
- c) Both 1 and 2
- d) Neither 1 nor 2

2. ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਸੰਬੰਧੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

1. ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦਾ ਪੱਛਮੀ ਸੰਕਲਪ ਇੱਕ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਸੰਕਲਪ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਰਾਜ ਧਰਮ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੂਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।
2. ਭਾਰਤ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੇ ਇੱਕ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸੰਕਲਪ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਧਰਮਾਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋੜ ਪੈਣ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ/ਕਿਹੜਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ?

- a) ਸਿਰਫ਼ 1
- b) ਸਿਰਫ਼ 2
- c) 1 ਅਤੇ 2 ਦੋਵੇਂ
- d) ਨਾ ਤਾਂ 1 ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ 2

3) Consider the following pairs:

Device	Description
1. Referendum	Citizens propose legislation via signatures for a vote.
2. Initiative	Voters decide on a specific law or amendment; usually binding.
3. Recall	A vote on a specific issue is often non-binding to gauge public opinion.
4. Plebiscite	Voters can remove an elected official before their term ends.

Select the correct answer using the code given below

- a) 1-II, 2-I, 3-IV, 4-III

- b) 1-I, 2-II, 3-III, 4-IV
 c) 1-III, 2-IV, 3-II, 4-I
 d) 1-IV, 2-III, 3-I, 4-II

3) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਜੋੜਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

ਡਿਵਾਈਸ

ਵਰਣਨ

1. ਜਨਮਤ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਨਾਗਰਿਕ ਵੋਟ ਲਈ ਦਸਤਖਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।
2. ਪਹਿਲ ਵੋਟਰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਸੋਧ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ; ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੰਧਨਕਾਰੀ।
3. ਯਾਦ ਕਰੋ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵੋਟ ਅਕਸਰ ਜਨਤਕ ਰਾਏ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਗੈਰ-ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
4. ਰਾਇਸ਼ੁਮਾਰੀ ਵੋਟਰ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹਟਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕੋਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ।

- a) 1-II, 2-I, 3-IV, 4-III
 b) 1-I, 2-II, 3-III, 4-IV
 c) 1-III, 2-IV, 3-II, 4-I
 d) 1-IV, 2-III, 3-I, 4-II

4. This Indian princely state was ruled by Chogyal. It later became a 'protectorate' of India. 35th Constitutional Amendment Act introduced a new class of statehood to incorporate this state. It later became the 22nd state in India in order of consolidation. Identify the state.

- a) Jammu & Kashmir
 b) Sikkim
 c) Mizoram
 d) Puducherry

4. ਇਸ ਭਾਰਤੀ ਰਿਆਸਤ 'ਤੇ ਚੋਗਿਆਲ ਦਾ ਸ਼ਾਸਨ ਸੀ। ਇਹ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦਾ 'ਰੱਖਿਆ ਖੇਤਰ' ਬਣ ਗਿਆ। 35ਵੇਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੋਧ ਐਕਟ ਨੇ ਇਸ ਰਾਜ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ ਦਾ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਵਰਗ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਏਕੀਕਰਨ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦਾ 22ਵਾਂ ਰਾਜ ਬਣ ਗਿਆ। ਰਾਜ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰੋ।

- a) ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ
 b) ਸਿੱਕਮ
 c) ਮਿਜ਼ੋਰਮ
 d) ਪੁਡੁਚੇਰੀ

5. Who is the current chief minister of Punjab?

- a) Charanjit Singh Channi
 b) Sukhbir Singh Badal
 c) Capt. Amarinder Singh
 d) Bhagwant Mann

5. ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੌਣ ਹੈ?

- a) ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ
 b) ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ
 c) ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
 d) ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ

6. Consider the following statements regarding the scope of judicial review of an emergency:

1. The presidential proclamation imposing the President's Rule is subject to judicial review.
2. If the court holds the presidential proclamation to be unconstitutional and invalid, it has the power to restore the dismissed state government.

Which of the statements given above is/are not correct?

- a) 1 only
 b) 2 only

- c) Both 1 and 2
d) Neither 1 nor 2

6. ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਸੰਬੰਧੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

1. ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਜ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ।
2. ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਐਲਾਨ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਤੇ ਅਵੈਧ ਠਹਿਰਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਕੋਲ ਬਰਖਾਸਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ।

ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ/ਕਿਹੜਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ?

- a) ਸਿਰਫ਼ 1
- b) ਸਿਰਫ਼ 2
- c) 1 ਅਤੇ 2 ਦੋਵੇਂ
- d) ਨਾ ਤਾਂ 1 ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ 2

7. Verma Committee of 1999 is associated with which of the following?

- a) Fundamental Rights
- b) Fundamental Duties
- c) Directive Principles of State Policy
- d) None of the above

7. 1999 ਦੀ ਵਰਮਾ ਕਮੇਟੀ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ?

- a) ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ
- b) ਮੌਲਿਕ ਫਰਜ਼
- c) ਰਾਜ ਨੀਤੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤ
- d) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

8. The Takht-i-Akbari, where Akbar was coronated Emperor of Hindustan, is located in:

- a) Bhatinda
- b) Kalanaur
- c) Cheema Kalan
- d) Phillaur

8. ਤਖ਼ਤ-ਏ-ਅਕਬਰੀ, ਜਿੱਥੇ ਅਕਬਰ ਨੂੰ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦਾ ਤਾਜਪੋਸ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇੱਥੇ ਸਥਿਤ ਹੈ:

- a) ਭਟਿੰਡਾ
- b) ਕਲਾਨੌਰ
- c) ਚੀਮਾ ਕਲਾਂ
- d) ਫਿਲੌਰ

9. Which of the following statements is true regarding the election of the Speaker of Lok Sabha?

- a) The Speaker is elected by the President of India.
- b) The Speaker is elected from among the members of the Lok Sabha.
- c) The Speaker can be appointed by the Prime Minister.
- d) The Speaker is elected only during a general election.

9. ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਦੀ ਚੋਣ ਸੰਬੰਧੀ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਕਥਨ ਸੱਚ ਹੈ?

- a) ਸਪੀਕਰ ਦੀ ਚੋਣ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
- b) ਸਪੀਕਰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- c) ਸਪੀਕਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

d) ਸਪੀਕਰ ਦੀ ਚੋਣ ਸਿਰਫ਼ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

10. Consider the following statements about adjournment and prorogation in the context of the Parliament:

1. Adjournment terminates a sitting and not a session of the House.
2. Prorogation is done by the presiding officer of the House.
3. All pending notices lapse upon prorogation, except those for introducing bills.

How many of the statements given above are correct?

- a) Only one
- b) Only two
- c) All three
- d) None

10. ਸੰਸਦ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਮੁਲਤਵੀ ਅਤੇ ਮੁਲਤਵੀ ਬਾਰੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

1. ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਦਨ ਦਾ ਸੈਸ਼ਨ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇੱਕ ਬੈਠਕ ਖਤਮ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
2. ਸਦਨ ਦੀ ਮੁਲਤਵੀਤਾ ਸਦਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
3. ਸਾਰੇ ਲੰਬਿਤ ਨੋਟਿਸ ਮੁਲਤਵੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਬਿੱਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੋਟਿਸਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ।

ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿੰਨੇ ਕਥਨ ਸਹੀ ਹਨ?

- a) ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ
- b) ਸਿਰਫ਼ ਦੋ
- c) ਤਿੰਨ
- d) ਕੋਈ ਨਹੀਂ

11. Consider the following statements about the Rules Committee in the Indian Parliament:

1. The Rules Committee is responsible for considering matters of procedure and conduct of business in the House.
2. The Lok Sabha Rules Committee consists of 16 members, including the Speaker as its ex-officio chairman.
3. The Rajya Sabha Rules Committee includes 15 members, with the Chairman serving as its ex-officio chairman.

How many of the statements given above are not correct?

- a) Only one
- b) Only two
- c) All three
- d) None

11. ਭਾਰਤੀ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਕਮੇਟੀ ਬਾਰੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

1. ਨਿਯਮ ਕਮੇਟੀ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ।
2. ਲੋਕ ਸਭਾ ਨਿਯਮ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ 16 ਮੈਂਬਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਪੀਕਰ ਇਸਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਚੇਅਰਮੈਨ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
3. ਰਾਜ ਸਭਾ ਨਿਯਮ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ 15 ਮੈਂਬਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜਿਸਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਇਸਦੇ ਅਹੁਦੇ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿੰਨੇ ਕਥਨ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹਨ?

- a) ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ
- b) ਸਿਰਫ਼ ਦੋ
- c) ਤਿੰਨ
- d) ਕੋਈ ਨਹੀਂ

12. Which of the following statements is true regarding the seat of the Supreme Court as per the Constitution of India?

- a) The Constitution mandates that the Supreme Court must have its seat in Delhi only.
- b) Courts can compel the President or the Chief Justice to designate additional seats for the Supreme Court.
- c) The provision regarding the appointment of other seats for the Supreme Court is compulsory.
- d) The Chief Justice of India can appoint other places as seats of the Supreme Court, but only with the approval of the President.

12. ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸੀਟ ਬਾਰੇ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਕਥਨ ਸੱਚ ਹੈ?

- a) ਸੰਵਿਧਾਨ ਇਹ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਦਫ਼ਤਰ ਸਿਰਫ਼ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
 b) ਅਦਾਲਤਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜਾਂ ਮੁੱਖ ਜੱਜ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਲਈ ਵਾਧੂ ਸੀਟਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।
 c) ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਲਈ ਹੋਰ ਅਹੁਦਿਆਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਵਸਥਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।
 d) ਭਾਰਤ ਦਾ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਵਜੋਂ ਹੋਰ ਥਾਵਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਿਰਫ਼ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ।

13. Which sikh general conquered Delhi and unfurled a Nishan Sahib at Red Fort?

- a) Bhai Baghel Singh
 b) Bhai Baaz Singh
 c) Hari Singh Nalua
 d) Baba Banda Singh Bahadur

ਕਿਸ ਸਿੱਖ ਜਰਨੈਲ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਜਿੱਤਿਆ ਅਤੇ ਲਾਲ ਕਿਲ੍ਹੇ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਲਹਿਰਾਇਆ?

- a) ਭਾਈ ਬਾਘੇਲ ਸਿੰਘ
 b) ਭਾਈ ਬਾਜ਼ ਸਿੰਘ
 c) ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਨਲੂਆ
 d) ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ

14. Consider the following statements about the oath taken by the governor:

1. The governor's oath includes a pledge to faithfully execute the office and defend the Constitution.
 2. The oath of office is administered by the President of India.

Which of the statements given above is/are not correct?

- a) 1 only
 b) 2 only
 c) Both 1 and 2
 d) Neither 1 nor 2

14. ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਲਈ ਗਈ ਸਹੁੰ ਬਾਰੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

1. ਰਾਜਪਾਲ ਦੀ ਸਹੁੰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹੁੰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।
 2. ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਸਹੁੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਚੁਕਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ/ਕਿਹੜਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ?

- a) ਸਿਰਫ਼ 1
 b) ਸਿਰਫ਼ 2
 c) 1 ਅਤੇ 2 ਦੋਵੇਂ
 d) ਨਾ ਤਾਂ 1 ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ 2

15) Consider the following recommendation regarding a committee on Panchayati Raj:

1. It recommended a two-tier Panchayati raj system instead of the existing three-tier system.
 2. It emphasized the need for constitutional status for Panchayati raj institutions.
 3. It suggested that the zila panchayat should be chaired by an elected member.
 4. Seats for SCs and STs should be reserved on the basis of their population.

Identify the committee based on the clues provided above.

- a) Balwant Rai Mehta Committee
 b) G.V.K. Rao Committee
 c) Ashok Mehta Committee
 d) L M Singhvi Committee

15) ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਬਾਰੇ ਕਮੇਟੀ ਸੰਬੰਧੀ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

1. ਇਸਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਤਿੰਨ-ਪੱਧਰੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਬਜਾਏ ਦੋ-ਪੱਧਰੀ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ।
 2. ਇਸਨੇ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਦਰਜੇ ਦੀ ਲੋੜ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ।

3. ਇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਇੱਕ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।
4. ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ ਲਈ ਸੀਟਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਾਖਵੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।
ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੁਰਾਗਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰੋ।

- ਬਲਵੰਤ ਰਾਏ ਮਹਿਤਾ ਕਮੇਟੀ
- ਜੀ.ਵੀ.ਕੇ. ਰਾਓ ਕਮੇਟੀ
- ਅਸ਼ੋਕ ਮਹਿਤਾ ਕਮੇਟੀ
- ਐਲ.ਐਮ. ਸਿੰਘਵੀ ਕਮੇਟੀ

16. Consider the following statements regarding the administration of tribal areas under the Sixth Schedule:

- The Sixth Schedule provides special provisions for the administration of tribal areas in Assam, Meghalaya, Tripura, and Mizoram.
- Each autonomous district has a district council, it has the authority to make laws on matters such as land and inheritance.

Which of the statements given above is/are not correct?

- 1 only
- 2 only
- Both 1 and 2
- Neither 1 nor 2

16. ਛੇਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਅਧੀਨ ਕਬਾਇਲੀ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਸੰਬੰਧੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

- ਛੇਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਅਸਾਮ, ਮੇਘਾਲਿਆ, ਤ੍ਰਿਪੁਰਾ ਅਤੇ ਮਿਜ਼ੋਰਮ ਦੇ ਕਬਾਇਲੀ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਬੰਧ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ।
- ਹਰੇਕ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਕੋਲ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਵਿਰਾਸਤ ਵਰਗੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ/ਕਿਹੜਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ?

- ਸਿਰਫ਼ 1
- ਸਿਰਫ਼ 2
- 1 ਅਤੇ 2 ਦੋਵੇਂ
- ਨਾ ਤਾਂ 1 ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ 2

17. Consider the following positions:

- Election Commissioners
- Chairman of UPSC and its members
- Chairman of State Public Service Commissions
- Chairman of the Finance Commission
- Chairperson of the GST Council
- Chairperson of the National Commission for Backward Classes (NCBC)

How many of the positions listed above are appointed by the President of India?

- Only three
- Only four
- Only five
- All six

17. ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

- ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ
- ਯੂਪੀਐਸਸੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਮੈਂਬਰ
- ਰਾਜ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ
- ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ
- ਜੀਐਸਟੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਚੇਅਰਪਰਸਨ
- ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਕਮਿਸ਼ਨ (NCBC) ਦੇ ਚੇਅਰਪਰਸਨ

ਉੱਪਰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਿੰਨੇ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

- ਸਿਰਫ਼ ਤਿੰਨ
- ਸਿਰਫ਼ ਚਾਰ
- ਸਿਰਫ਼ ਪੰਜ
- ਸਾਰੇ ਛੇ

18. Which one of the following statements is not correct?

- The National Human Rights Commission (NHRC) is a statutory body established in 1993 under the Protection of Human Rights Act, 1993.
- The Central Information Commission (CIC) was constituted under the provisions of the Right to Information Act (2005).
- The Central Vigilance Commission (CVC) was established in 1964 by an executive resolution of the Central Government.
- The Central Bureau of Investigation (CBI) was set up in 1963 under the Delhi Special Police Establishment Act, 1946.

18. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਕਥਨ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ?

- ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਮਿਸ਼ਨ (NHRC) ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਸਥਾ ਹੈ ਜੋ 1993 ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1993 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।
- ਕੇਂਦਰੀ ਸੂਚਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨ (CIC) ਦਾ ਗਠਨ ਸੂਚਨਾ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ (2005) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
- ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਕਮਿਸ਼ਨ (CVC) ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ 1964 ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇੱਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮਤੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।
- ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਬਿਊਰੋ (ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ.) ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ 1963 ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਸਪੈਸ਼ਲ ਪੁਲਿਸ ਸਥਾਪਨਾ ਐਕਟ, 1946 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

19. Consider the following pairs regarding the tenure of offices:

Offices	Tenure
1. Attorney General for India	Four years or up to the age of 70 years
2. Comptroller and Auditor General	Five years or up to the age of 65 years
3. Finance Commissioner	Six years or up to the age of 70 years
4. Central Vigilance Commissioner	Five years or up to the age of 65 years

How many of the pairs are not correct?

- Only one
- Only two
- Only three
- All four

19. ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਸੰਬੰਧੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਜੋੜਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਦਾ	ਕਾਰਜਕਾਲ
1. ਭਾਰਤ ਲਈ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ	ਚਾਰ ਸਾਲ ਜਾਂ 70 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ
2. ਕੰਪਟਰੋਲਰ ਅਤੇ ਆਡੀਟਰ ਜਨਰਲ	ਪੰਜ ਸਾਲ ਜਾਂ 65 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ
3. ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ	ਛੇ ਸਾਲ ਜਾਂ 70 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ
4. ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ	ਪੰਜ ਸਾਲ ਜਾਂ 65 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ

ਕਿੰਨੇ ਜੋੜੇ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹਨ?

- ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ
- ਸਿਰਫ਼ ਦੋ
- ਸਿਰਫ਼ ਤਿੰਨ
- ਚਾਰ

20. Consider the following statements regarding the Lokpal:

- Lokpal cannot suo motu proceed against any public servant.
- There is a limitation period of 3 years to file complaints.
- Legal assistance is provided to public servants against whom complaints are filed.
- Fifty percent of the members of the Lokpal shall come from among the SCs, STs, OBCs, minorities, and women.

STUDY MASTER OFFICIAL - www.studymasterofficial.com 98961 - 60956

This is Paid pdf of Study Master Official, for more details contact us. Copyright@studymaster

Paid Study Material, Question Bank & PCS Test Series, Special Notes Contact WhatsApp 9896160956

Which of the statements given above are correct?

- a) 1, 3 and 4 only
- b) 2, 3, and 4 only
- c) 1, 2, and 3 only
- d) All of the above

20. ਲੋਕਪਾਲ ਸੰਬੰਧੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

- 1. ਲੋਕਪਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਕ ਵਿਰੁੱਧ ਆਪਣੇ ਆਪ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।
- 2. ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ 3 ਸਾਲ ਦੀ ਸੀਮਾ ਮਿਆਦ ਹੈ।
- 3. ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
- 4. ਲੋਕਪਾਲ ਦੇ ਪੰਜਾਹ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਮੈਂਬਰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ, ਓਬੀਸੀ, ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਆਉਣਗੇ।

ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਸਹੀ ਹਨ?

- a) ਸਿਰਫ਼ 1, 3 ਅਤੇ 4
- b) ਸਿਰਫ਼ 2, 3, ਅਤੇ 4
- c) ਸਿਰਫ਼ 1, 2, ਅਤੇ 3
- d) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ

21. Recently, Bru community participated in Lok Sabha elections for the first time as voters from which state?

- a) Mizoram
- b) Nagaland
- c) Tripura
- d) Assam

21. ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ, ਬਰੂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਰਾਜ ਦੇ ਵੋਟਰਾਂ ਵਜੋਂ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ?

- a) ਮਿਜ਼ੋਰਮ
- b) ਨਾਗਾਲੈਂਡ
- c) ਤ੍ਰਿਪੁਰਾ
- d) ਅਸਾਮ

22. By definition, a constitutional government is a:

- a) Government ruled by a legislature
- b) Government elected by the people
- c) Government with multiple political parties
- d) Government with limited powers

22. ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਰਕਾਰ ਇੱਕ ਹੈ:

- a) ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਸਿਤ ਸਰਕਾਰ
- b) ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੀ ਗਈ ਸਰਕਾਰ
- c) ਕਈ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ
- d) ਸੀਮਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ

23. Consider the following statements:

- 1. Statement-I: The Indian Constitution is called a living document.
- 2. Statement-II: It is open to changes as per the changing needs of society.

Which one of the following is correct in respect of the above statements?

- a) Both Statement-I and Statement-II are correct and Statement-II is the correct explanation for Statement-I.
- b) Both Statement-I and Statement-II are correct, and Statement-II is not the correct explanation for Statement-I.
- c) Statement-I is correct, but Statement-II is incorrect.
- d) Statement-I is incorrect, but Statement-II is correct.

23. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

1. ਕਥਨ-I: ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਜੀਵਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
 2. ਸਟੇਟਮੈਂਟ-II: ਇਹ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਬਦਲਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ।
- ਉਪਰੋਕਤ ਕਥਨਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸਹੀ ਹੈ?
- a) ਕਥਨ-I ਅਤੇ ਕਥਨ-II ਦੋਵੇਂ ਸਹੀ ਹਨ ਅਤੇ ਕਥਨ-II, ਕਥਨ-I ਲਈ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹੈ।
 - b) ਕਥਨ-I ਅਤੇ ਕਥਨ-II ਦੋਵੇਂ ਸਹੀ ਹਨ, ਅਤੇ ਕਥਨ-II, ਕਥਨ-I ਲਈ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ।
 - c) ਕਥਨ-I ਸਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਕਥਨ-II ਗਲਤ ਹੈ।
 - d) ਕਥਨ-I ਗਲਤ ਹੈ, ਪਰ ਕਥਨ-II ਸਹੀ ਹੈ।

24. Which of the following projects is an electronic dashboard established by the Government of India to provide a real-time view of the volume of e-services delivered across various government agencies, including central, state, and local governments?

- a) eKranti
- b) eTaal
- c) Digi Locker
- d) PRAGATI

24. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਡੈਸ਼ਬੋਰਡ ਹੈ ਜੋ ਕੇਂਦਰ, ਰਾਜ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਰਕਾਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਈ-ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦਾ ਅਸਲ-ਸਮੇਂ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ?

- a) ਈ-ਕ੍ਰਾਂਤੀ
- b) ਈ-ਤਾਲ
- c) ਡਿਜੀ ਲਾਕਰ
- d) ਪ੍ਰਗਤੀ

25. Consider the following statements regarding the Government e-Marketplace (GeM):

1. GeM is designed to facilitate online procurement of common goods and services for various government departments, organizations, and Private companies.
 2. The platform includes tools for e-bidding and reverse e-auction to ensure transparency and efficiency in public procurement.
- Which of the statements given above is/are correct?

- a) 1 only
- b) 2 only
- c) Both 1 and 2
- d) Neither 1 nor 2

25. ਸਰਕਾਰੀ ਈ-ਮਾਰਕੀਟਪਲੇਸ (GeM) ਸੰਬੰਧੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

1. GeM ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗਾਂ, ਸੰਗਠਨਾਂ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਲਈ ਆਮ ਚੀਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਐਨਲਾਈਨ ਖਰੀਦ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
 2. ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਖਰੀਦ ਵਿੱਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਈ-ਬੇਲੀ ਅਤੇ ਰਿਵਰਸ ਈ-ਨਿਲਾਮੀ ਲਈ ਟੂਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।
- ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ/ਕਿਹੜਾ ਸਹੀ ਹੈ/ਹਨ?

- a) ਸਿਰਫ਼ 1
- b) ਸਿਰਫ਼ 2
- c) 1 ਅਤੇ 2 ਦੋਵੇਂ
- d) ਨਾ ਤਾਂ 1 ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ 2

26. Consider the following pairs:

Theory	Related force
1. Continental Drift Theory	Tidal Force
2. Convection Current Theory	Pole-fleeing force

STUDY MASTER OFFICIAL - www.studymasterofficial.com 98961 – 60956

This is Paid pdf of Study Master Official, for more details contact us. Copyright@studymaster

Paid Study Material, Question Bank & PCS Test Series, Special Notes Contact WhatsApp 9896160956

3. Plate Tectonics

Convectional currents

Which of the pairs are not correct?

- a) 1 only
- b) 2 only
- c) 1 and 3 only
- d) 1, 2 and 3

26. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਜੋੜਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

ਸਿਧਾਂਤ

ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਬਲ

1. ਮਹਾਂਦੀਪੀ ਵਹਿਣ ਸਿਧਾਂਤ

ਟਾਈਡਲ ਫੋਰਸ

2. ਕਨਵੈਕਸ਼ਨ ਕਰੰਟ ਥਿਊਰੀ

ਧਰੁਵ-ਭੱਜਣ ਵਾਲੀ ਸ਼ਕਤੀ

3. ਪਲੇਟ ਟੈਕਟੋਨਿਕਸ

ਕਨਵੈਕਸ਼ਨਲ ਕਰੰਟ

ਕਿਹੜੇ ਜੋੜੇ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹਨ?

- a) ਸਿਰਫ਼ 1
- b) ਸਿਰਫ਼ 2
- c) ਸਿਰਫ਼ 1 ਅਤੇ 3
- d) 1, 2 ਅਤੇ 3

27. On 22nd December, the sun:

- a) Does not set below the horizon at the Antarctic Circle.
- b) Shines vertically overhead at noon on the Equator.
- c) Does not set below the horizon at the Arctic Circle.
- d) Shines vertically above the Tropic of Cancer

27. 22 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ, ਸੂਰਜ:

- a) ਅੰਟਾਰਕਟਿਕ ਚੱਕਰ 'ਤੇ ਦੂਰੀ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਨਹੀਂ ਡੁੱਬਦਾ।
- b) ਭੂਮੱਧ ਰੇਖਾ 'ਤੇ ਦੁਪਹਿਰ ਵੇਲੇ ਉੱਪਰੋਂ ਲੰਬਕਾਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚਮਕਦਾ ਹੈ।
- c) ਆਰਕਟਿਕ ਸਰਕਲ 'ਤੇ ਦੂਰੀ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਨਹੀਂ ਡੁੱਬਦਾ।
- d) ਕੈਂਸਰ ਦੀ ਟ੍ਰੋਪਿਕ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਲੰਬਕਾਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚਮਕਦਾ ਹੈ।

28. With reference to the ocean currents, consider the following statements:

- 1. Temperature and salinity differences are the primary forces that influence ocean currents.
- 2. Cold Ocean currents are usually found on the west coast of the continents in the low and middle latitudes.
- 3. The occurrence of the belt of calm near the equator facilitates the eastward flow of the equatorial counter-current.
- 4. Kuroshio current is a cold current that flows across the east coast of the Kamchatka Peninsula.

How many of the statements given above are correct?

- a) Only two
- b) Only three
- c) All four
- d) None

28. ਸਮੁੰਦਰੀ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

- 1. ਤਾਪਮਾਨ ਅਤੇ ਖਾਰੇਪਣ ਦੇ ਅੰਤਰ ਮੁੱਖ ਬਲ ਹਨ ਜੋ ਸਮੁੰਦਰੀ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।
- 2. ਠੰਡੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਕਰੰਟ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਹਾਂਦੀਪਾਂ ਦੇ ਪੱਛਮੀ ਤੱਟ 'ਤੇ ਨੀਵੇਂ ਅਤੇ ਮੱਧ ਅਕਸ਼ਾਂਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
- 3. ਭੂਮੱਧ ਰੇਖਾ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਪੱਟੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਭੂਮੱਧ ਰੇਖਾ ਵਿਰੋਧੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਪੂਰਬ ਵੱਲ ਵਹਾਅ ਨੂੰ ਸੌਖਾ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ।
- 4. ਕੁਰੋਸ਼ਿਓ ਕਰੰਟ ਇੱਕ ਠੰਡਾ ਕਰੰਟ ਹੈ ਜੋ ਕਾਮਚਟਕਾ ਪ੍ਰਾਇਦੀਪ ਦੇ ਪੂਰਬੀ ਤੱਟ ਤੋਂ ਵਗਦਾ ਹੈ।

ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿੰਨੇ ਕਥਨ ਸਹੀ ਹਨ?

- a) ਸਿਰਫ਼ ਦੋ

- b) ਸਿਰਫ਼ ਤਿੰਨ
c) ਚਾਰੇ
d) ਕੋਈ ਨਹੀਂ

29. Which of the following statements are correct about cyclones?

1. Tropical cyclones are rapidly rotating violent storms with a closed low-pressure centre that originate over tropical oceans in late summer.
 2. A pre-existing weak high-pressure area is necessary for the formation of a tropical cyclone.
 3. Tropical cyclones do not originate in the South Atlantic and South-Eastern Pacific regions.
- Select the correct answer using the code given below:

- a) 1 and 2 only
b) 2 and 3 only
c) 1 and 3 only
d) 1, 2 and 3

29. ਚੱਕਰਵਾਤਾਂ ਬਾਰੇ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਕਥਨ ਸਹੀ ਹੈ?

1. ਗਰਮ ਖੰਡੀ ਚੱਕਰਵਾਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਘੁੰਮਦੇ ਹਿੰਸਕ ਤੂਫਾਨ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਬੰਦ ਘੱਟ-ਦਬਾਅ ਕੇਂਦਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਗਰਮੀਆਂ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਗਰਮ ਖੰਡੀ ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਉੱਤੇ ਉਤਪੰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
2. ਇੱਕ ਗਰਮ ਖੰਡੀ ਚੱਕਰਵਾਤ ਦੇ ਗਠਨ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਕਮਜ਼ੋਰ ਉੱਚ-ਦਬਾਅ ਵਾਲਾ ਖੇਤਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।
3. ਗਰਮ ਖੰਡੀ ਚੱਕਰਵਾਤ ਦੱਖਣੀ ਅਟਲਾਂਟਿਕ ਅਤੇ ਦੱਖਣ-ਪੂਰਬੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ।

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕੋਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ:

- a) ਸਿਰਫ਼ 1 ਅਤੇ 2
b) ਸਿਰਫ਼ 2 ਅਤੇ 3
c) ਸਿਰਫ਼ 1 ਅਤੇ 3
d) 1, 2 ਅਤੇ 3

30. Consider the following statements about major landforms:

1. Tombolo is the landform that connects two islands.
2. Barrier reefs are extensive linear reefs that run parallel to the shore and are separated by a lagoon.
3. A cirque is a steep-sided, sharp-tipped summit with glacial activity cutting into it from two or more sides.

Which of the statements given above is/are correct?

- a) 1 only
b) 2 only
c) 1 and 2 only
d) 1 and 3 only

30. ਮੁੱਖ ਭੂਮੀ ਰੂਪਾਂ ਬਾਰੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

1. ਟੋਂਬੋਲੋ ਉਹ ਭੂਮੀ ਰੂਪ ਹੈ ਜੋ ਦੋ ਟਾਪੂਆਂ ਨੂੰ ਜੋੜਦਾ ਹੈ।
2. ਬੈਰੀਅਰ ਰੀਫ਼ ਵਿਆਪਕ ਰੇਖਿਕ ਰੀਫ਼ ਹਨ ਜੋ ਕਿਨਾਰੇ ਦੇ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਚੱਲਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਝੀਲ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।
3. ਇੱਕ ਚੱਕਰ ਇੱਕ ਖੜ੍ਹੀ-ਪਾਸੜ, ਤਿੱਖੀ-ਟੁਕੜੀ ਵਾਲੀ ਚੋਟੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਗਲੇਸ਼ੀਅਰ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੇ ਜਾਂ ਦੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਾਸਿਆਂ ਤੋਂ ਕੱਟਦੀ ਹੈ।

ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ/ਕਿਹੜਾ ਸਹੀ ਹੈ/ਹਨ?

- a) ਸਿਰਫ਼ 1
b) ਸਿਰਫ਼ 2
c) ਸਿਰਫ਼ 1 ਅਤੇ 2
d) ਸਿਰਫ਼ 1 ਅਤੇ 3

31. Consider the following pairs:

STUDY MASTER OFFICIAL - www.studymasterofficial.com 98961 – 60956

This is Paid pdf of Study Master Official, for more details contact us. Copyright@studymaster

Paid Study Material, Question Bank & PCS Test Series, Special Notes Contact WhatsApp 9896160956

River	Tributary of
1. Indravati	Cauvery
2. Mahananda	Ganga
3. Kabani	Godavari
4. Subansiri	Brahmaputra

How many of the pairs are correct?

- Only one
- Only two
- Only three
- All four

31. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਜੋੜਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

ਨਦੀ	ਨਦੀ ਦੀ ਸਹਾਇਕ ਨਦੀ
1. ਇੰਦਰਾਵਤੀ	ਕਾਵੇਰੀ
2. ਮਹਾਨੰਦਾ	ਗੰਗਾ
3. ਕਬਾਨੀ	ਗੋਦਾਵਰੀ
4. ਸੁਬਨਸਿਰੀ	ਬ੍ਰਹਮਪੁੱਤਰ

ਕਿੰਨੇ ਜੋੜੇ ਸਹੀ ਹਨ?

- ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ
- ਸਿਰਫ਼ ਦੋ
- ਸਿਰਫ਼ ਤਿੰਨ
- ਚਾਰੇ

32. Which of the following statements is/are not correct about Kangra Valley?

- It is a transverse valley located in Himachal Pradesh.
- It is situated between the Dhauladhar Range in the north and the Shivalik Hills in the south.

Select the correct answer from the codes given below:

- 1 only
- 2 only
- Both 1 and 2
- Neither 1 nor 2

32. ਕਾਂਗੜਾ ਘਾਟੀ ਬਾਰੇ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਕਥਨ ਸਹੀ ਹੈ/ਨਹੀਂ?

- ਇਹ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਇੱਕ ਟ੍ਰਾਂਸਵਰਸ ਘਾਟੀ ਹੈ।
- ਇਹ ਉੱਤਰ ਵਿੱਚ ਧੌਲਾਧਰ ਰੇਂਜ ਅਤੇ ਦੱਖਣ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਵਾਲਿਕ ਪਹਾੜੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਥਿਤ ਹੈ।

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕੋਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ:

- ਸਿਰਫ਼ 1
- ਸਿਰਫ਼ 2
- 1 ਅਤੇ 2 ਦੋਵੇਂ
- ਨਾ ਤਾਂ 1 ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ 2

33. With reference to the onset of Indian monsoon, consider the following statements:

- Statement-I: Tropical Easterly Jet stream causes the burst of southwest monsoon in India.
- Statement-II: Tropical Easterly Jet stream reverses the upper air circulation pattern from low-pressure to high-pressure in North India.

Which one of the following is correct in respect of the above statements?

- Both Statement-I and Statement-II are correct and Statement-II is the correct explanation for Statement-I.
- Both Statement-I and Statement-II are correct, and Statement-II is not the correct explanation for Statement-I.
- Statement-I is correct, but Statement-II is incorrect.
- Statement-I is incorrect, but Statement-II is correct.

33. ਭਾਰਤੀ ਮਾਨਸੂਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

1. ਕਥਨ-I: ਖੰਡੀ ਪੂਰਬੀ ਜੈਂਟ ਧਾਰਾ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਦੱਖਣ-ਪੱਛਮੀ ਮਾਨਸੂਨ ਦੇ ਫਟਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀ ਹੈ।
2. ਕਥਨ-II: ਟ੍ਰੋਪਿਕਲ ਈਸਟਰਲੀ ਜੈਂਟ ਸਟ੍ਰੀਮ ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਉੱਪਰਲੇ ਹਵਾ ਦੇ ਗੇੜ ਦੇ ਪੈਟਰਨ ਨੂੰ ਘੱਟ-ਦਬਾਅ ਤੋਂ ਉੱਚ-ਦਬਾਅ ਵਿੱਚ ਉਲਟਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਕਥਨਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸਹੀ ਹੈ?
- a) ਕਥਨ-I ਅਤੇ ਕਥਨ-II ਦੋਵੇਂ ਸਹੀ ਹਨ ਅਤੇ ਕਥਨ-II, ਕਥਨ-I ਲਈ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹੈ।
- b) ਕਥਨ-I ਅਤੇ ਕਥਨ-II ਦੋਵੇਂ ਸਹੀ ਹਨ, ਅਤੇ ਕਥਨ-II, ਕਥਨ-I ਲਈ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ।
- c) ਕਥਨ-I ਸਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਕਥਨ-II ਗਲਤ ਹੈ।
- d) ਕਥਨ-I ਗਲਤ ਹੈ, ਪਰ ਕਥਨ-II ਸਹੀ ਹੈ।

34. Which space organization has developed first ever space-based quantum sensor for gravity measurements?

- a) Indian Space Research Organisation (ISRO)
- b) China National Space Administration (CNSA)
- c) Japan Aerospace Exploration Agency (JAXA)
- d) National Aeronautics and Space Administration (NASA)

34. ਕਿਸ ਪੁਲਾੜ ਸੰਗਠਨ ਨੇ ਗੁਰੂਤਾ ਮਾਪ ਲਈ ਪਹਿਲਾ ਸਪੇਸ-ਅਧਾਰਤ ਕੁਆਂਟਮ ਸੈਂਸਰ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ ਹੈ?

- a) ਭਾਰਤੀ ਪੁਲਾੜ ਖੋਜ ਸੰਗਠਨ (ISRO)
- b) ਚੀਨ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੁਲਾੜ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ (CNSA)
- c) ਜਾਪਾਨ ਏਰੋਸਪੇਸ ਐਕਸਪਲੋਰੇਸ਼ਨ ਏਜੰਸੀ (JAXA)
- d) ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਅਤੇ ਪੁਲਾੜ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ (NASA)

35. With reference to fly ash, consider the following statements:

1. Fly ash is mainly ejected from automobiles as a by-product of fuel combustion.
2. Fly ash is rich in oxides such as silica, alumina, and calcium, and contains toxic heavy metals like lead, mercury, and cadmium.
3. Fly ash can be a complete substitute for cement in construction.

How many of the statements given above are correct?

- a) Only one
- b) Only two
- c) All three
- d) None

35. ਫਲਾਈ ਐਸ਼ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

1. ਉੱਡਦੀ ਸੁਆਹ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਟੋਮੋਬਾਈਲਜ਼ ਤੋਂ ਬਾਲਣ ਦੇ ਬਲਨ ਦੇ ਉਪ-ਉਤਪਾਦ ਵਜੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਦੀ ਹੈ।
2. ਫਲਾਈ ਐਸ਼ ਸਿਲਿਕਾ, ਐਲੂਮਿਨਾ ਅਤੇ ਕੈਲਸ਼ੀਅਮ ਵਰਗੇ ਆਕਸਾਈਡਾਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸੀਸਾ, ਪਾਰਾ ਅਤੇ ਕੈਡਮੀਅਮ ਵਰਗੀਆਂ ਜ਼ਹਿਰੀਲੀਆਂ ਭਾਰੀ ਧਾਤਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।
3. ਉੱਡਦੀ ਸੁਆਹ ਉਸਾਰੀ ਵਿੱਚ ਸੀਮੈਂਟ ਦਾ ਪੂਰਾ ਬਦਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿੰਨੇ ਕਥਨ ਸਹੀ ਹਨ?

- a) ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ
- b) ਸਿਰਫ਼ ਦੋ
- c) ਤਿੰਨ
- d) ਕੋਈ ਨਹੀਂ

36. The System of Air Quality and Weather Forecasting and Research (SAFAR) is a national initiative launched by the Ministry of Earth Sciences (MoES) in India. It plays a crucial role in monitoring and forecasting air quality across major metropolitan cities. In this context, how many of the following pollutants are part of SA- FAR's monitoring system?

1. PM10
2. Ozone

3. Carbon Monoxide
4. Nitrogen Oxides
5. Sulphur Dioxide

Select the correct answer using the code given below:

- a) Only one
- b) Only two
- c) Only three
- d) All five

36. ਹਵਾ ਗੁਣਵੱਤਾ ਅਤੇ ਮੌਸਮ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਅਤੇ ਖੋਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀ (SAFAR) ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਧਰਤੀ ਵਿਗਿਆਨ ਮੰਤਰਾਲੇ (MoES) ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਮਹਾਂਨਗਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹਵਾ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿੰਨੇ SA-FAR ਦੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ?

1. PM 10
2. ਓਜ਼ੋਨ
3. ਕਾਰਬਨ ਮੋਨੋਆਕਸਾਈਡ
4. ਨਾਈਟ੍ਰੋਜਨ ਆਕਸਾਈਡ
5. ਸਲਫਰ ਡਾਈਆਕਸਾਈਡ

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕੋਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ:

- a) ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ
- b) ਸਿਰਫ਼ ਦੋ
- c) ਸਿਰਫ਼ ਤਿੰਨ
- d) ਸਾਰੇ ਪੰਜ

37. Consider the following statements:

1. Natural eutrophication is the process where lakes slowly age over time as they gather minerals and organic matter, which helps algae and aquatic plants grow.
 2. Human-induced nutrient enrichment of lakes, leading to accelerated ageing, is termed oligotroph cation.
- Which of the statements given above is/are correct?

- a) 1 only
- b) 2 only
- c) Both 1 and 2
- d) Neither 1 nor 2

37. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

1. ਕੁਦਰਤੀ ਯੂਟ੍ਰੋਫਿਕੇਸ਼ਨ ਉਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਝੀਲਾਂ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਖਣਿਜ ਅਤੇ ਜੈਵਿਕ ਪਦਾਰਥ ਇਕੱਠੇ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਐਲਗੀ ਅਤੇ ਜਲ-ਪੌਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵਧਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ।
2. ਝੀਲਾਂ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ-ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਪੋਸ਼ਟਿਕ ਤੱਤਾਂ ਦੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਬੁਦਾਪਾ ਤੇਜ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਓਲੀਗੋਟ੍ਰੋਫ ਕੈਟੇਸ਼ਨ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ/ਕਿਹੜਾ ਸਹੀ ਹੈ/ਹਨ?

- a) ਸਿਰਫ਼ 1
- b) ਸਿਰਫ਼ 2
- c) 1 ਅਤੇ 2 ਦੋਵੇਂ
- d) ਨਾ ਤਾਂ 1 ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ 2

38. Consider the following statements regarding the socio-religious changes in Punjab under Mauryan rule:

1. Ashoka sent Buddhist missionaries to Punjab to spread Buddhism.
2. The Arthashastra of Kautilya provides details about Punjab's administration under the Mauryas.
3. The Mauryan rule led to a decline in Vedic practices in Punjab.
4. Punjab was administered as part of the larger province of Gandhara under Mauryan rule.

Which of the above statpts are correct?

- a) Only 1 and 4
- b) Only 1, 2, and 4
- c) Only 2 and 3
- d) 1, 2, 3, and 4

38. ਮੋਰੀਆ ਸ਼ਾਸਨ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ-ਧਾਰਮਿਕ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਸੰਬੰਧੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

1. ਅਸ਼ੋਕ ਨੇ ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬੋਧੀ ਮਿਸ਼ਨਰੀਆਂ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ।
2. ਕੋਟਿਲਯ ਦਾ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ ਮੋਰੀਆ ਸ਼ਾਸਨ ਅਧੀਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਬਾਰੇ ਵੇਰਵੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।
3. ਮੋਰੀਆ ਸ਼ਾਸਨ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵੈਦਿਕ ਪ੍ਰਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਗਿਰਾਵਟ ਆਈ।
4. ਮੋਰੀਆ ਸ਼ਾਸਨ ਅਧੀਨ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਗੰਧਾਰ ਦੇ ਵੱਡੇ ਪ੍ਰਾਂਤ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਕਥਨ ਸਹੀ ਹਨ?

- a) ਸਿਰਫ਼ 1 ਅਤੇ 4
- b) ਸਿਰਫ਼ 1, 2, ਅਤੇ 4
- c) ਸਿਰਫ਼ 2 ਅਤੇ 3
- d) 1, 2, 3, ਅਤੇ 4

39. Consider the following pairs:

Convention

1. The Basel Convention
2. Rotterdam Convention

Objective

To reduce transboundary movements of hazardous waste.

Prior Informed Consent Procedure for Certain Hazardous Chemicals and Pesticides in International Trade

3. Stockholm Convention

To protect human health and the environment from persistent organic pollutants (POPs).

How many of the pairs are correct?

- a) Only one
- b) Only two
- c) All three
- d) None

39. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਜੋੜਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

ਸੰਮੇਲਨ

ਦਾ ਉਦੇਸ਼

1. ਬੇਸਲ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ
2. ਰੋਟਰਡਮ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ

ਖਤਰਨਾਕ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ।

ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਖਤਰਨਾਕ ਰਸਾਇਣਾਂ ਅਤੇ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕਾਂ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਸੂਚਿਤ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ

3. ਸਟਾਕਹੋਮ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ

ਮਨੁੱਖੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਸਥਾਈ ਜੈਵਿਕ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕਾਂ (POPs) ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ।

ਕਿੰਨੇ ਜੋੜੇ ਸਹੀ ਹਨ?

- a) ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ
- b) ਸਿਰਫ਼ ਦੋ
- c) ਤਿੰਨ
- d) ਕੋਈ ਨਹੀਂ

40. Consider the following statements regarding critical minerals:

1. A critical mineral is an element vital for modern technologies, economies, and national security, with potential risks of supply chain disruptions.
2. A mineral is considered critical when the risk of supply shortage and its economic impact is lower than that of other raw materials.
3. Each country formulates its own list of critical minerals based on strategic needs, with India identifying 30 such minerals, including nickel, titanium, vanadium, and tungsten.
4. The Pradhan Mantri Khanij Kshetra Kalyan Yojana (PMKKKY) aims to ensure the supply of critical minerals by establishing joint ventures with foreign entities.

How many of the statements given above is/are correct?

STUDY MASTER OFFICIAL - www.studymasterofficial.com 98961 – 60956

This is Paid pdf of Study Master Official, for more details contact us. Copyright@studymaster

Paid Study Material, Question Bank & PCS Test Series, Special Notes Contact WhatsApp 9896160956

- a) Only one
- b) Only two
- c) Only three
- d) All four

40) ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਖਣਿਜਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

1. ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਖਣਿਜ ਆਧੁਨਿਕ ਤਕਨਾਲੋਜੀਆਂ, ਅਰਥਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੱਤ ਹੈ, ਸਪਲਾਈ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਵਿਘਨ ਦੇ ਸੰਭਾਵੀ ਜੋਖਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ।
2. ਇੱਕ ਖਣਿਜ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸਪਲਾਈ ਦੀ ਕਮੀ ਦਾ ਜੋਖਮ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਘੱਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
3. ਹਰੇਕ ਦੇਸ਼ ਰਣਨੀਤਕ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, 30 ਅਜਿਹੇ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿੱਕਲ, ਟਾਈਟੇਨੀਅਮ, ਵੈਨੇਡੀਅਮ ਅਤੇ ਟੰਗਸਟਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।
4. ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਖਨੀਜ ਖੇਤਰ ਕਲਿਆਣ ਯੋਜਨਾ (PMKKKY) ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ।

ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਉੱਦਮ ਸਥਾਪਤ ਕਰਕੇ ਖਣਿਜ।

ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿੰਨੇ ਕਥਨ ਸਹੀ ਹਨ/ਹਨ?

- a) ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ
- b) ਸਿਰਫ਼ ਦੋ
- c) ਸਿਰਫ਼ ਤਿੰਨ
- d) ਚਾਰੇ

41. Consider the following statements regarding Rare Earth Elements (REEs):

1. REEs consist of 15 elements from the Lanthanides group, along with Yttrium and Scandium, and are categorized into heavy (HREEs) and light (LREEs) based on their properties and availability.
2. Neodymium is the most critical heavy rare earth element used primarily in electric vehicles, while dysprosium and cerium are abundant and less critical.
3. India ranks as the fifth largest in terms of rare earth deposits globally, but it contributes only 1% to the total global production of REEs.

Which of the statements given above are correct?

- a) 1 and 2 only
- b) 2 and 3 only
- c) 1 and 3 only
- d) 1, 2 and 3

41. ਦੁਰਲੱਭ ਧਰਤੀ ਦੇ ਤੱਤਾਂ (REEs) ਸੰਬੰਧੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

1. REEs ਵਿੱਚ ਲੈਂਥਾਨਾਈਡਜ਼ ਸਮੂਹ ਦੇ 15 ਤੱਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਯਟ੍ਰੀਅਮ ਅਤੇ ਸਕੈਂਡੀਅਮ ਦੇ ਨਾਲ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਭਾਰੀ (HREEs) ਅਤੇ ਹਲਕੇ (LREEs) ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।
2. ਨਿਓਡੀਮੀਅਮ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭਾਰੀ ਦੁਰਲੱਭ ਧਰਤੀ ਤੱਤ ਹੈ ਜੋ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਵਾਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਡਿਸਪ੍ਰੋਸੀਅਮ ਅਤੇ ਸੀਰੀਅਮ ਭਰਪੂਰ ਅਤੇ ਘੱਟ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ।
3. ਭਾਰਤ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਦੁਰਲੱਭ ਧਰਤੀ ਦੇ ਭੰਡਾਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੰਜਵੇਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਜੋਂ ਦਰਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ REEs ਦੇ ਕੁੱਲ ਵਿਸ਼ਵ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ 1% ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਸਹੀ ਹਨ?

- a) ਸਿਰਫ਼ 1 ਅਤੇ 2
- b) ਸਿਰਫ਼ 2 ਅਤੇ 3
- c) ਸਿਰਫ਼ 1 ਅਤੇ 3
- d) 1, 2 ਅਤੇ 3

42. Consider the following statements regarding Maharaja Ranjit Singh:

1. He signed the Treaty of Amritsar with the British in 1809.

STUDY MASTER OFFICIAL - www.studymasterofficial.com 98961 - 60956

This is Paid pdf of Study Master Official, for more details contact us. Copyright@studymaster

Paid Study Material, Question Bank & PCS Test Series, Special Notes Contact WhatsApp 9896160956

2. He made Lahore his capital.
 3. His army was called the 'Khalsa Army.'
 4. He abolished the death penalty in his kingdom.
 How many of the above statements are correct?

a) One only
 b) Two only
 c) Three only
 d) All four

42. ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਰੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

1. ਉਸਨੇ 1809 ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਸੰਧੀ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ।
 2. ਉਸਨੇ ਲਾਹੌਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਬਣਾਇਆ।
 3. ਉਸਦੀ ਫੌਜ ਨੂੰ 'ਖਾਲਸਾ ਫੌਜ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।
 4. ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਉਪਰੋਕਤ ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿੰਨੇ ਸਹੀ ਹਨ?

a) ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ
 b) ਸਿਰਫ਼ ਦੋ
 c) ਸਿਰਫ਼ ਤਿੰਨ
 d) ਸਾਰੇ ਚਾਰ

43. Which of the following bird species is known for burying its eggs in mounds of decomposing vegetation or sand, relying on the heat generated from decomposition rather than incubating the eggs themselves?

a) Nicobar Megapode
 b) Penguin
 c) Ostrich
 d) Albatross

43. ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਪੰਛੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਪ੍ਰਜਾਤੀ ਆਪਣੇ ਆਂਡੇ ਸੜਨ ਵਾਲੀ ਬਨਸਪਤੀ ਜਾਂ ਰੇਤ ਦੇ ਢੇਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦੱਬਣ ਲਈ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਆਂਡੇ ਖੁਦ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸੜਨ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਗਰਮੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ?

a) ਨਿਕੋਬਾਰ ਮੈਗਾਪੋਡ
 b) ਪੈਂਗੁਇਨ
 c) ਸੂਤਰਮੁਰਗ
 d) ਅਲਬਾਟ੍ਰੋਸ

44. "Which of the following marine animals is responsible for the ecological reengineering of kelp forests by controlling sea urchin populations, thus preventing over grazing and promoting the health of these underwater ecosystems?"

a) Sea Turtle
 b) Sea Otter
 c) Sea lion
 d) Dolphin

44. "ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸਮੁੰਦਰੀ ਅਰਚਿਨ ਆਬਾਦੀ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਕੇ ਕੈਲਪ ਜੰਗਲਾਂ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣਕ ਪੁਨਰਗਠਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਚਰਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਪਾਣੀ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ?"

a) ਸਮੁੰਦਰੀ ਕੱਛੂ
 b) ਸਮੁੰਦਰੀ ਉਦਬੀ
 c) ਸਮੁੰਦਰੀ ਸ਼ੇਰ
 d) ਡੌਲਫਿਨ

45. Consider the following statements regarding Alexander's invasion of Punjab:

STUDY MASTER OFFICIAL - www.studymasterofficial.com 98961 - 60956

This is Paid pdf of Study Master Official, for more details contact us. Copyright@studymaster

Paid Study Material, Question Bank & PCS Test Series, Special Notes Contact WhatsApp 9896160956

1. Alexander defeated King Porus in the Battle of Hydaspes in 326 BCE.
2. The Greeks referred to Punjab as 'Hindush'.
3. After Alexander's death, Punjab became part of the Seleucid Empire.
4. The Mauryan Empire never controlled Punjab after Alexander's invasion.

Which of the above statements are correct?

- a) Only 1 and 2
- b) Only 1, 2, and 3
- c) Only 2 and 4
- d) 1, 2, 3, and 4

45. ਸਿਕੰਦਰ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਉੱਤੇ ਹਮਲੇ ਸੰਬੰਧੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

1. ਸਿਕੰਦਰ ਨੇ 326 ਈਸਾ ਪੂਰਵ ਵਿੱਚ ਹਾਈਡਾਸਪੇਸ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਰਾਜਾ ਪੋਰਸ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ।
2. ਯੂਨਾਨੀਆਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ 'ਹਿੰਦੂਸ਼' ਕਿਹਾ।
3. ਸਿਕੰਦਰ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੰਜਾਬ ਸੈਲਿਊਸੀਡ ਸਾਮਰਾਜ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਗਿਆ।
4. ਸਿਕੰਦਰ ਦੇ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੌਰੀਆ ਸਾਮਰਾਜ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਕਥਨ ਸਹੀ ਹਨ?

- a) ਸਿਰਫ਼ 1 ਅਤੇ 2
- b) ਸਿਰਫ਼ 1, 2, ਅਤੇ 3
- c) ਸਿਰਫ਼ 2 ਅਤੇ 4
- d) 1, 2, 3, ਅਤੇ 4

46. ਰਾਜ ਜੰਗਲਾਤ ਵਿਭਾਗ ਕੰਬਲਕੋਡਾ ਵਾਈਲਡਲਾਈਫ ਸੈਂਕਚੂਰੀ ਨੂੰ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਵਿਕਸਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 71 ਵਰਗ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਵਿੱਚ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਨਸਪਤੀ ਅਤੇ ਜੀਵ-ਜੰਤੂਆਂ ਦੀ ਮੇਜ਼ਬਾਨੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੈਂਕਚੂਰੀ ਸਿਮਹਾਚਲਮ ਪਹਾੜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰਾਮ ਜਲ ਭੰਡਾਰ ਨਾਲ ਘਿਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਟ੍ਰੈਕਿੰਗ ਰੂਟ, ਇੱਕ ਜੈਵ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਈਕੋ-ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਸਹੂਲਤਾਂ ਹਨ। ਕੰਬਲਕੋਡਾ ਵਾਈਲਡਲਾਈਫ ਸੈਂਕਚੂਰੀ ਕਿੱਥੇ ਸਥਿਤ ਹੈ?

- a) ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ
- b) ਕੇਰਲ
- c) ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼
- d) ਕਰਨਾਟਕ

47. With reference to tigers in India, consider the following statements:

1. The Sundarbans mangrove forest is the only mangrove ecosystem in the world where tigers are found.
2. Tigers are solitary animals and do not form social groups like lions.
3. The gestation period of a tiger is about 12 to 13 months.
4. Among the States in India, Madhya Pradesh has the highest tiger population.

How many of the statements given above are correct?

- a) Only one
- b) Only two
- c) Only three
- d) All four

47. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬਾਘਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

1. ਸੁੰਦਰਬਨ ਮੈਂਗਰੋਵ ਜੰਗਲ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਮੈਂਗਰੋਵ ਈਕੋਸਿਸਟਮ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਬਾਘ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
2. ਬਾਘ ਇਕੱਲੇ ਜਾਨਵਰ ਹਨ ਅਤੇ ਸ਼ੇਰਾਂ ਵਾਂਗ ਸਮਾਜਿਕ ਸਮੂਹ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੇ।
3. ਬਾਘ ਦਾ ਗਰਭਕਾਲ ਲਗਭਗ 12 ਤੋਂ 13 ਮਹੀਨੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
4. ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬਾਘਾਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ।

ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿੰਨੇ ਕਥਨ ਸਹੀ ਹਨ?

- a) ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ
- b) ਸਿਰਫ਼ ਦੋ
- c) ਸਿਰਫ਼ ਤਿੰਨ
- d) ਚਾਰੇ

48. Which of the followings is not a reptile?

- a) Cyrtodactylus
- b) Madras Spotted Skink
- c) Rhinophis goweri
- d) Bugun Liocichla

48. ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸੱਪ ਨਹੀਂ ਹੈ?

- a) ਸਾਇਰਟੋਡੈਕਟੀਲਸ
- b) ਮਦਰਾਸ ਸਪਾਟਡ ਸਕਿੰਕ
- c) ਰਾਈਨੋਫਿਸ ਗੋਵੇਰੀ
- d) ਬੁਗੁਨ ਲਿਓਸੀਚਲਾ

49. The UN has declared 2024 the International Year of Camelids. Which of the following species is considered a camelid species?

- 1. Alpaca
- 2. Guanaco
- 3. Vicuna
- 4. Zebu
- 5. Wisent

Select the correct answer using the code given below:

- a) 1, 2 and 3 only
- b) 2, 3 and 4 only
- c) 1, 2 and 4 only
- d) 1, 4 and 5 only

49. ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨੇ 2024 ਨੂੰ ਊਠਾਂ ਦਾ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਾਲ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਪ੍ਰਜਾਤੀ ਨੂੰ ਊਠਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਜਾਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

- 1. ਅਲਪਾਕਾ
- 2. ਗੁਆਨਾਕੋ
- 3. ਵਿਕੁਨਾ
- 4. ਜ਼ੇਬੂ
- 5. ਵਿਜੈਂਟ

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕੋਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ:

- a) ਸਿਰਫ਼ 1, 2 ਅਤੇ 3
- b) ਸਿਰਫ਼ 2, 3 ਅਤੇ 4
- c) ਸਿਰਫ਼ 1, 2 ਅਤੇ 4
- d) ਸਿਰਫ਼ 1, 4 ਅਤੇ 5

50. Which of the following is the primary habitat of Bara Singha?

- a) Tropical Rainforest
- b) Desert
- c) Marshy Grasslands
- d) Mountainous Regions

50. ਬਾਰਾ ਸਿੰਘਾ ਦਾ ਮੁੱਖ ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਹੈ?

- a) ਗਰਮ ਖੰਡੀ ਮੀਂਹ ਵਾਲਾ ਜੰਗਲ

- b) ਮਾਰੂਥਲ
c) ਦਲਦਲੀ ਘਾਹ ਦੇ ਮੈਦਾਨ
d) ਪਹਾੜੀ ਖੇਤਰ

51. Which one of the following is the best description of the term "Ecological community"?

- a) A community of organisms interacting with one another.
b) Part of the earth which is inhabited by living organisms.
c) A community of organisms together with the environment in which they live.
d) The flora and fauna of a geographical area.

51. "ਇਕੋਲੋਜੀਕਲ ਕਮਿਊਨਿਟੀ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਵਰਣਨ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਹੈ?

- a) ਜੀਵਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਜੋ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਪਰਸਪਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ।
b) ਧਰਤੀ ਦਾ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਜਿੱਥੇ ਜੀਵਤ ਜੀਵਾਂ ਦਾ ਵਾਸਾ ਹੈ।
c) ਜੀਵਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਨਾਲ।
d) ਕਿਸੇ ਭੂਗੋਲਿਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਬਨਸਪਤੀ ਅਤੇ ਜੀਵ-ਜੰਤੂ।

52. With reference to speciation, consider the following statements:

1. In allopatric speciation, populations of the same species are isolated by geographical barriers, eventually leading to the formation of new species.
2. Parapatric speciation occurs when populations are partially separated by geographical barriers, but limited gene flow still takes place.
3. In sympatric speciation, populations of the same species are not separated by any physical barriers, but new species are formed due to ecological differences within the same area.

Which of the statements given above are correct?

- a) 1 and 2 only
b) 1 and 3 only
c) 2 and 3 only
d) 1, 2 and 3

52. ਪ੍ਰਜਾਤੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

1. ਐਲੋਪੈਟ੍ਰਿਕ ਪ੍ਰਜਾਤੀ ਵਿੱਚ, ਇੱਕੋ ਪ੍ਰਜਾਤੀ ਦੀਆਂ ਆਬਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਭੂਗੋਲਿਕ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਲੱਗ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਨਵੀਆਂ ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ ਦਾ ਗਠਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
2. ਪੈਰਾਪੈਟ੍ਰਿਕ ਪ੍ਰਜਾਤੀ ਉਦੋਂ ਵਾਪਰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਆਬਾਦੀ ਭੂਗੋਲਿਕ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਸੀਮਤ ਜੀਨ ਪ੍ਰਵਾਹ ਅਜੇ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
3. ਹਮੋਪੈਟ੍ਰਿਕ ਪ੍ਰਜਾਤੀ ਵਿੱਚ, ਇੱਕੋ ਪ੍ਰਜਾਤੀ ਦੀਆਂ ਆਬਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭੌਤਿਕ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਪਰ ਇੱਕੋ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਾਤਾਵਰਣਕ ਅੰਤਰਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨਵੀਆਂ ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ ਦਾ ਗਠਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਸਹੀ ਹਨ?

- a) ਸਿਰਫ਼ 1 ਅਤੇ 2
b) ਸਿਰਫ਼ 1 ਅਤੇ 3
c) ਸਿਰਫ਼ 2 ਅਤੇ 3
d) 1, 2 ਅਤੇ 3

53. With reference to natural sources of methane emissions, consider the following statements:

1. Methanogens, which produce methane as a metabolic by-product, thrive in hypoxic conditions and are primarily found in wetlands.
2. Microbes in the guts of termites produce methane through anaerobic fermentation during their digestive processes.
3. Oceans contribute the largest share of methane emissions from natural sources due to the anaerobic digestion of organic matter by marine organisms.

Which of the statements given above are correct?

- a) 1 and 2 only
b) 2 and 3 only
c) 1 and 3 only

d) 1, 2 and 3

53. ਮੀਥੇਨ ਨਿਕਾਸ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

1. ਮੀਥੇਨੋਜਨ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਪਾਚਕ ਉਪ-ਉਤਪਾਦ ਵਜੋਂ ਮੀਥੇਨ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਹਾਈਪੋਕਸਿਕ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਧਦੇ-ਫੁੱਲਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਿੱਲੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
2. ਦੀਮਕ ਦੀਆਂ ਅੰਤੜੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਰੋਗਾਣੂ ਆਪਣੀਆਂ ਪਾਚਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੌਰਾਨ ਐਨਾਇਰੋਬਿਕ ਫਰਮੈਂਟੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਮੀਥੇਨ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।
3. ਸਮੁੰਦਰੀ ਜੀਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜੈਵਿਕ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੇ ਐਨਾਇਰੋਬਿਕ ਪਾਚਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਮੀਥੇਨ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਸਹੀ ਹਨ?

- a) ਸਿਰਫ਼ 1 ਅਤੇ 2
- b) ਸਿਰਫ਼ 2 ਅਤੇ 3
- c) ਸਿਰਫ਼ 1 ਅਤੇ 3
- d) 1, 2 ਅਤੇ 3

54. Consider the following statements regarding Gandhi Sagar Wildlife Sanctuary:

1. It is located along the border between Madhya Pradesh and Rajasthan.
2. The Chambal River cuts this sanctuary into two almost equal halves.
3. It features open grasslands with dry deciduous trees, while the Chambal valley remains evergreen.

Which of the statements given above are correct?

- a) 1 and 2 only
- b) 2 and 3 only
- c) 1 and 3 only
- d) 1, 2, and 3

54. ਗਾਂਧੀ ਸਾਗਰ ਵਾਈਲਡਲਾਈਫ ਸੈਂਕਚੂਰੀ ਸੰਬੰਧੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

1. ਇਹ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੀ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਹੈ।
2. ਚੰਬਲ ਨਦੀ ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਦੋ ਬਰਾਬਰ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੱਟ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।
3. ਇਸ ਵਿੱਚ ਸੁੱਕੇ ਪਤਝੜ ਵਾਲੇ ਰੁੱਖਾਂ ਵਾਲੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਘਾਹ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਚੰਬਲ ਘਾਟੀ ਸਦਾਬਹਾਰ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।

ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਸਹੀ ਹਨ?

- a) ਸਿਰਫ਼ 1 ਅਤੇ 2
- b) ਸਿਰਫ਼ 2 ਅਤੇ 3
- c) ਸਿਰਫ਼ 1 ਅਤੇ 3
- d) 1, 2, ਅਤੇ 3

55. Consider the following statements regarding the name 'Punjab':

1. The term 'Punjab' is derived from two Sanskrit words meaning "land of rivers."
2. Ibn-Battuta was the first traveler to refer to this region as Punjab in the 14th century.
3. The Greeks referred to Punjab as 'Pentapotamia,' meaning "land of five rivers."
4. During the medieval period, it was known as the 'Province of Lahore' under the Mughals.

How many of the above statements are correct?

- a) One only
- b) Two only
- c) Three only
- d) All four

55. 'ਪੰਜਾਬ' ਨਾਮ ਸੰਬੰਧੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

1. 'ਪੰਜਾਬ' ਸ਼ਬਦ ਦੋ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ"।
2. ਇਬਨ-ਬਤੂਤਾ 14ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਕਹਿਣ ਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾ ਯਾਤਰੀ ਸੀ।

3. ਯੂਨਾਨੀਆਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ 'ਪੇਂਟਾਪੋਟਾਮੀਆ' ਕਿਹਾ, ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਪੰਜ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ"।

4. ਮੱਧਯੁਗੀ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ, ਇਸਨੂੰ ਮੁਗਲਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ 'ਲਾਹੌਰ ਪ੍ਰਾਂਤ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

ਉਪਰੋਕਤ ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿੰਨੇ ਸਹੀ ਹਨ?

- ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ
- ਸਿਰਫ਼ ਦੋ
- ਸਿਰਫ਼ ਤਿੰਨ
- ਸਾਰੇ ਚਾਰ

56. Consider the following pairs:

National Parks	States
1. Nokrek National Park	Meghalaya
2. Silent Valley National Park	Tamil Nadu
3. Papikonda National Park	Andhra Pradesh
4. Betla National Park	Jharkhand

How many of the pairs are correct?

- Only one
- Only two
- Only three
- All four

56. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਜੋੜਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਾਰਕ	ਰਾਜ
1. ਨੋਕਰੇਕ ਨੈਸ਼ਨਲ ਪਾਰਕ	ਮੇਘਾਲਿਆ
2. ਸਾਈਲੈਂਟ ਵੈਲੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਪਾਰਕ	ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ
3. ਪਾਪੀਕੋਂਡਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਾਰਕ	ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼
4. ਬੇਤਲਾ ਨੈਸ਼ਨਲ ਪਾਰਕ	ਝਾਰਖੰਡ

ਕਿੰਨੇ ਜੋੜੇ ਸਹੀ ਹਨ?

- ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ
- ਸਿਰਫ਼ ਦੋ
- ਸਿਰਫ਼ ਤਿੰਨ
- ਚਾਰੇ

STUDY MASTER

LEARN WHILE ENJOYING

57. Which of the following wetlands have been designated as Ramsar sites in India?

- Pangong Tso
- Tsomoriri
- Dal Lake
- Tawa Reservoir
- Nanjarayan Bird Sanctuary
- Kazhuveli Bird Sanctuary
- Aghanashini Estuary

Select the correct answer using the code given below:

- 2, 4, 5, and 6 only
- 1, 2, 3, and 4 only
- 2, 4, 5, 6, and 7 only
- 1, 3, 5, and 6 only

57. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਜਲਗਾਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਮਸਰ ਸਥਾਨਾਂ ਵਜੋਂ ਮਨੋਨੀਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ?

- ਪੈਂਗੋਂਗ ਤਸੋ
- ਸੋਮੋਰੀਰੀ

3. ਡੱਲ ਝੀਲ
4. ਤਵਾ ਜਲ ਭੰਡਾਰ
5. ਨੰਜਰਾਇਣ ਪੰਡੀ ਸੈਂਕਚੂਰੀ
6. ਕਾਜੂਵੇਲੀ ਪੰਡੀ ਸੈਂਕਚੂਰੀ
7. ਅਘਾਨਾਸ਼ਿਨੀ ਮੁਹਾਣਾ

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕੋਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ:

- a) ਸਿਰਫ਼ 2, 4, 5, ਅਤੇ 6
- b) ਸਿਰਫ਼ 1, 2, 3, ਅਤੇ 4
- c) ਸਿਰਫ਼ 2, 4, 5, 6, ਅਤੇ 7
- d) ਸਿਰਫ਼ 1, 3, 5, ਅਤੇ 6

58. The British sent a crucial telegram from the site of the Telegraph Memorial, helping reinforcements arrive in time during the 1857 Mutiny. Where is this historical monument located?

- a) Ambala
- b) Lucknow
- c) Delhi
- d) Meerut

58. ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਨੇ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਫ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਮ ਭੇਜਿਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ 1857 ਦੇ ਵਿਦਰੋਹ ਦੌਰਾਨ ਫੌਜਾਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਮਿਲੀ। ਇਹ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਮਾਰਕ ਕਿੱਥੇ ਸਥਿਤ ਹੈ?

- a) ਅੰਬਾਲਾ
- b) ਲਖਨਊ
- c) ਦਿੱਲੀ
- d) ਮੇਰਠ

59. Identify the 17th-century saint and poet, recently honoured by renaming Pune airport after him, who played a key role in the Bhakti movement, wrote Mantra Gita, and is known for his abhangas centred around devotion to Vithoba.

- a) Dadu Dayal
- b) Sant Tukaram
- c) Sant Eknath
- d) Ramdas Swami

59. 17ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਸੰਤ ਅਤੇ ਕਵੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰੋ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਪੁਣੇ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਦਾ ਨਾਮ ਬਦਲ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਗਤੀ ਲਹਿਰ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ, ਮੰਤਰ ਗੀਤਾ ਲਿਖੀ, ਅਤੇ ਵਿਥੋਬਾ ਪ੍ਰਤੀ ਸ਼ਰਧਾ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਆਪਣੇ ਅਭੰਗਾਂ ਲਈ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

- a) ਦਾਦੂ ਦਿਆਲ
- b) ਸੰਤ ਤੁਕਾਰਾਮ
- c) ਸੰਤ ਏਕਨਾਥ
- d) ਰਾਮਦਾਸ ਸਵਾਮੀ

60. Consider the following statements regarding the ideological clash between Mahatma Gandhi and Dr. B.R. Ambedkar over separate electorates for Scheduled Castes:

1. Gandhi opposed separate electorates for Scheduled Castes as he believed it would fragment Hindu society and weaken the independence movement.
2. Dr. Ambedkar supported separate electorates to ensure political representation and safeguard against majority tyranny.
3. The Poona Pact replaced separate electorates with reserved seats for Scheduled Castes in joint electorates, enhancing their political representation.

Which of the statements given above are correct?

- a) 1 and 2 only
- b) 2 and 3 only

- c) 1 and 3 only
d) 1, 2 and 3

60. ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਚੋਣ ਹਲਕਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਅਤੇ ਡਾ. ਬੀ.ਆਰ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਟਕਰਾਅ ਸੰਬੰਧੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

- ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਚੋਣ ਹਲਕਿਆਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਖੰਡਿਤ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰੇਗਾ।
- ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਦੇ ਜੁਲਮ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਚੋਣ ਹਲਕਿਆਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ।
- ਪੂਨਾ ਪੈਕਟ ਨੇ ਵੱਖਰੇ ਚੋਣ ਹਲਕਿਆਂ ਦੀ ਥਾਂ ਸਾਂਝੇ ਚੋਣ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਰੱਖੀਆਂ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ।

ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਸਹੀ ਹਨ?

- a) ਸਿਰਫ਼ 1 ਅਤੇ 2
b) ਸਿਰਫ਼ 2 ਅਤੇ 3
c) ਸਿਰਫ਼ 1 ਅਤੇ 3
d) 1, 2 ਅਤੇ 3

61. Which of the following regions qualifies as a biodiversity hotspot based on its unique flora and fauna?

- The Western Ghats and Sri Lanka
- The Himalayas
- The Amazon Rainforest
- The Sundaland
- The Mediterranean Basin
- The Arctic Tundra

Select the correct answer using the code given below:

- a) Only three
b) Only four
c) Only five
d) All six

61. ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਖੇਤਰ ਆਪਣੇ ਵਿਲੱਖਣ ਬਨਸਪਤੀ ਅਤੇ ਜੀਵ-ਜੰਤੂਆਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਜੈਵ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦੇ ਗਰਮ ਸਥਾਨ ਵਜੋਂ ਯੋਗ ਹੈ?

- ਪੱਛਮੀ ਘਾਟ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਲੰਕਾ
- ਹਿਮਾਲਿਆ
- ਐਮਾਜ਼ਾਨ ਰੇਨਫੋਰੈਸਟ
- ਸੁੰਡਲੈਂਡ
- ਮੈਡੀਟੇਰੀਅਨ ਬੇਸਿਨ
- ਆਰਕਟਿਕ ਟੁੰਡਰਾ

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕੋਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ:

- a) ਸਿਰਫ਼ ਤਿੰਨ
b) ਸਿਰਫ਼ ਚਾਰ
c) ਸਿਰਫ਼ ਪੰਜ
d) ਸਾਰੇ ਛੇ

62. Consider the following pairs:

Rulers	Foreign Visitors
1. Krishna Deva Raya	Domingo Peas
2. Devaraya I	Borbosa
3. Devaraya II	Nicolo Conti
4. Achyut Devaraya	Nikitin

STUDY MASTER OFFICIAL - www.studymasterofficial.com 98961 – 60956

This is Paid pdf of Study Master Official, for more details contact us. Copyright@studymaster

Paid Study Material, Question Bank & PCS Test Series, Special Notes Contact WhatsApp 9896160956

How many of the pairs are correct?

- a) Only one
- b) Only two
- c) Only three
- d) All four

62. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਜੋੜਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

ਸ਼ਾਸਕ	ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸੈਲਾਨੀ
1. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਦੇਵਾ ਰਾਇਆ	ਡੋਮਿੰਗੋ ਮਟਰ
2. ਦੇਵਰਾਯਾ ਪਹਿਲਾ	ਬੋਰਬੋਸਾ
3. ਦੇਵਰਾਯਾ II	ਨਿਕੋਲੋ ਕੋਟੀ
4. ਅਚਯੁਤ ਦੇਵਰਾਯ	ਨਿਕਿਤਿਨ

ਕਿੰਨੇ ਜੋੜੇ ਸਹੀ ਹਨ?

- a) ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ
- b) ਸਿਰਫ਼ ਦੋ
- c) ਸਿਰਫ਼ ਤਿੰਨ
- d) ਚਾਰੇ

63. Consider the following pairs:

Rulers	Dynasty
1. Kapilendra Deva	Gajapati Dynasty
2. Malik Sarwar	Sharqi Dynasty
3. Zain-ul-Abidin	Shah Miri dynasty

How many of the pairs are not correct?

- a) Only one
- b) Only two
- c) All three
- d) None

63. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਜੋੜਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

ਸ਼ਾਸਕ	ਰਾਜਵੰਸ਼
1. ਕਪਿਲੇਂਦਰ ਦੇਵਾ	ਗਜਪਤੀ ਰਾਜਵੰਸ਼
2. ਮਲਿਕ ਸਰਵਰ	ਸ਼ਰਕੀ ਰਾਜਵੰਸ਼
3. ਜੈਨ-ਉਲ-ਆਬਿਦੀਨ	ਸ਼ਾਹ ਮੀਰੀ ਖ਼ਾਨਦਾਨ

ਕਿੰਨੇ ਜੋੜੇ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹਨ?

- a) ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ
- b) ਸਿਰਫ਼ ਦੋ
- c) ਤਿੰਨ
- d) ਕੋਈ ਨਹੀਂ

64. Consider the following pairs of Authors and literature:

Author	Literature
1. Ziauddin Barani	Tarikh-i-Firoz Shahi
2. Kalhana	Khazain-ul-Futuh
3. Amir Khusrau	Rajatarangini

How many of the pairs are correct?

- a) Only one
- b) Only two
- c) All three

d) None

64. ਲੇਖਕਾਂ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਜੋੜਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

ਲੇਖਕ

ਸਾਹਿਤ

1. ਜ਼ਿਆਉਦੀਨ ਬਰਾਨੀ

ਤਾਰੀਖ-ਏ-ਫਿਰੋਜ਼ਸ਼ਾਹੀ

2. ਕਲਹਾਨਾ

ਖਜ਼ੈਨ-ਉਲ-ਫੁਤੂਹ

3. ਅਮੀਰ ਖੁਸਰੋ

ਰਾਜਤਰੰਗਿਨੀ

ਕਿੰਨੇ ਜੋੜੇ ਸਹੀ ਹਨ?

a) ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ

b) ਸਿਰਫ਼ ਦੋ

c) ਤਿੰਨ

d) ਕੋਈ ਨਹੀਂ

65. With reference to Secretary of State for India, consider the following statements:

1. The Government of India Act of 1858 established that India would be governed by the Crown through a Secretary of State and a 15-member advisory council.

2. The Government of India Act of 1919 provided that the Secretary of State, previously paid from Indian revenues, would now be paid by the British Exchequer.

3. The India Council and the office of the Secretary of State for India were abolished by the Government of India Act of 1935.

How many of the statements given above is/are correct?

a) Only one

b) Only two

c) All three

d) None

65. ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

1. 1858 ਦੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਐਕਟ ਨੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਤਾਜ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਸਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ

ਇੱਕ ਸੈਕਟਰੀ ਆਫ਼ ਸਟੇਟ ਅਤੇ 15 ਮੈਂਬਰੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕੌਂਸਲ ਰਾਹੀਂ।

2. 1919 ਦੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ ਸਕੱਤਰ, ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਦਾ ਸੀ

ਭਾਰਤੀ ਮਾਲੀਆ, ਹੁਣ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਖਜ਼ਾਨੇ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

3. ਇੰਡੀਆ ਕੌਂਸਲ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੈਕਟਰੀ ਆਫ਼ ਸਟੇਟ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਨੂੰ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

1935 ਦਾ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਐਕਟ।

ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿੰਨੇ ਕਥਨ ਸਹੀ ਹਨ/ਹਨ?

a) ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ

b) ਸਿਰਫ਼ ਦੋ

c) ਤਿੰਨ

d) ਕੋਈ ਨਹੀਂ

66. Consider the following statements

1. Sodic soils in Punjab have a sodium content of more than 15% and a pH above 8.5, making them strongly alkaline.

2. Saline soils in southwestern Punjab are primarily due to high rainfall and excessive groundwater recharge.

Select the correct code:

a) 1 only

b) 2 only

c) Both 1 and 2

d) Neither 1 nor 2

66. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ

1. ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸੋਡੀਅਮ ਵਾਲੀ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ 15% ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੋਡੀਅਮ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਅਤੇ 8.5 ਤੋਂ ਉੱਪਰ pH ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਾਰੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
 2. ਦੱਖਣ-ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਖਾਰੀ ਮਿੱਟੀ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬਾਰਿਸ਼ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭੂਮੀਗਤ ਪਾਣੀ ਰੀਚਾਰਜ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
- ਸਹੀ ਕੋਡ ਚੁਣੋ:
- a) ਸਿਰਫ਼ 1
 - b) ਸਿਰਫ਼ 2
 - c) ਦੋਵੇਂ 1 ਅਤੇ 2
 - d) ਨਾ ਤਾਂ 1 ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ 2

67. Consider the following statements regarding Alfonso de Albuquerque's policies in India:

1. Statement-I: Alfonso de Albuquerque encouraged intermarriage between Portuguese men and local women and banned the practice of sati in Goa after its capture in 1510.
 2. Statement-II: Albuquerque's military strategy included gaining control of key coastal regions like Goa, Malacca, and Hormuz, allowing Portugal to dominate trade across the Asian coastlines.
- Which one of the following is correct in respect of the above statements?
- a) Both Statement-I and Statement-II are correct and Statement-II is the correct explanation for Statement-I.
 - b) Both Statement-I and Statement-II are correct and Statement-II is not the correct explanation for Statement-I.
 - c) Statement-I is correct but Statement-II is not correct.
 - d) Statement-I is not correct but Statement-II is correct.

67. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅਲਫੋਂਸੋ ਡੀ ਅਲਬੁਕਰਕ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਸੰਬੰਧੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

1. ਬਿਆਨ-I: ਅਲਫੋਂਸੋ ਡੀ ਅਲਬੁਕਰਕ ਨੇ ਪੁਰਤਗਾਲੀ ਮਰਦਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ-ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ 1510 ਵਿੱਚ ਗੋਆ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਤੀ ਪ੍ਰਥਾ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।
 2. ਬਿਆਨ-II: ਅਲਬੁਕਰਕ ਦੀ ਫੌਜੀ ਰਣਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਤੱਟਵਰਤੀ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਕੰਟਰੋਲ ਹਾਸਲ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿਰੋਆ, ਮਲੱਕਾ ਅਤੇ ਹੋਰਮੁਜ਼, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੁਰਤਗਾਲ ਏਸ਼ੀਆਈ ਤੱਟਵਰਤੀਆਂ ਦੇ ਪਾਰ ਵਪਾਰ 'ਤੇ ਹਾਵੀ ਹੋ ਗਿਆ।
- ਉਪਰੋਕਤ ਕਥਨਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸਹੀ ਹੈ?
- a) ਸਟੇਟਮੈਂਟ-I ਅਤੇ ਸਟੇਟਮੈਂਟ-II ਦੋਵੇਂ ਸਹੀ ਹਨ ਅਤੇ ਸਟੇਟਮੈਂਟ-II ਇਸ ਲਈ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹੈ ਬਿਆਨ-I.
 - b) ਸਟੇਟਮੈਂਟ-I ਅਤੇ ਸਟੇਟਮੈਂਟ-II ਦੋਵੇਂ ਸਹੀ ਹਨ ਅਤੇ ਸਟੇਟਮੈਂਟ-II ਇਸ ਲਈ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਿਆਨ-I.
 - c) ਕਥਨ-I ਸਹੀ ਹੈ ਪਰ ਕਥਨ-II ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।
 - d) ਕਥਨ-I ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਕਥਨ-II ਸਹੀ ਹੈ।

68. With reference to the Rig Vedic and Later Vedic Period, consider the following statements:

1. The Rig Vedic people primarily worshipped deities like Indra, Agni, and Varuna, with elaborate idol worship in temples.
 2. Although women in the Rig Vedic period were given equal opportunities for spiritual and intellectual development, the practices of sati and child marriage were prevalent in society.
 3. In the Later Vedic period, people engaged in trade and commerce, forming organized guilds for business activities.
- Which of the statements given above is/are correct?
- a) 1 only
 - b) 1 and 2 only
 - c) 3 only
 - d) 1, 2 and 3

68. ਰਿਗਵੈਦਿਕ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਵੈਦਿਕ ਕਾਲ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

1. ਰਿਗਵੇਦਿਕ ਲੋਕ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੰਦਰ, ਅਗਨੀ ਅਤੇ ਵਰੁਣ ਵਰਗੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਮੰਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਮੂਰਤੀ ਪੂਜਾ ਦੇ ਨਾਲ।
 2. ਭਾਵੇਂ ਰਿਗਵੇਦਿਕ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਅਤੇ ਬੌਧਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਮੌਕੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਸਤੀ ਪ੍ਰਥਾ ਅਤੇ ਬਾਲ ਵਿਆਹ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਥਾਵਾਂ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਸਨ।
 3. ਬਾਅਦ ਦੇ ਵੈਦਿਕ ਕਾਲ ਵਿੱਚ, ਲੋਕ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਵਣਜ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਵਪਾਰਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਲਈ ਸੰਗਠਿਤ ਗਿਲਡ ਬਣਾਉਂਦੇ ਸਨ।
 ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ/ਕਿਹੜਾ ਸਹੀ ਹੈ/ਹਨ?

- a) ਸਿਰਫ਼ 1
 b) ਸਿਰਫ਼ 1 ਅਤੇ 2
 c) ਸਿਰਫ਼ 3
 d) 1, 2 ਅਤੇ 3

69. How many of the following Harappan sites are situated in present-day India?

1. Ropar
 2. Sutkagendor
 3. Morodharo
 4. Rakhigarhi

Select the correct answer using the options given below:

- a) Only one
 b) Only two
 c) Only three
 d) All four

69. ਮੌਜੂਦਾ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਹੜੱਪਾ ਸਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿੰਨੇ ਸਥਿਤ ਹਨ?

1. ਰੋਪੜ
 2. ਸੁਟਕੇਗਾਂਡੋਰ
 3. ਮੋਰੋਧਾਰੋ
 4. ਰਾਖੀਗੜੀ

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਵਿਕਲਪਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ:

- a) ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ
 b) ਸਿਰਫ਼ ਦੋ
 c) ਸਿਰਫ਼ ਤਿੰਨ
 d) ਚਾਰੇ

70. The texts 'Acharanga Sutra' and 'Sutrakritanga' are associated with which of the following traditions?

- a) Buddhism
 b) Jainism
 c) Hinduism
 d) Ajivika

70. 'ਅਚਾਰੰਗ ਸੂਤਰ' ਅਤੇ 'ਸੂਤਰਕ੍ਰਿਤੰਗ' ਗ੍ਰੰਥ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ?

- a) ਬੁੱਧ ਧਰਮ
 b) ਜੈਨ ਧਰਮ
 c) ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ
 d) ਅਜੀਵਿਕਾ

71. With reference to the Gupta empire, consider the following statements:

1. The Gupta king was assisted by a council of ministers known as the Sabha.
 2. Chinese traveller Fa-Hsien visited India during the Gupta period.
 3. The invasion by the Hunas was a significant factor in the decline of the Gupta Empire.

STUDY MASTER OFFICIAL - www.studymasterofficial.com 98961 - 60956

This is Paid pdf of Study Master Official, for more details contact us. Copyright@studymaster

Paid Study Material, Question Bank & PCS Test Series, Special Notes Contact WhatsApp 9896160956

Which of the statements given above is/are correct?

- a) 1 and 2 only
- b) 1 and 3 only
- c) 2 and 3 only
- d) 1, 2 and 3

71. ਗੁਪਤ ਸਾਮਰਾਜ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

1. ਗੁਪਤ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਸਭਾ ਵਜੋਂ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੁਆਰਾ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।
 2. ਗੁਪਤ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਚੀਨੀ ਯਾਤਰੀ ਫਾ-ਹਸੀਨ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।
 3. ਗੁਪਤ ਸਾਮਰਾਜ ਦੇ ਪਤਨ ਵਿੱਚ ਹੁਨਾਂ ਦਾ ਹਮਲਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਾਰਕ ਸੀ।
- ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ/ਕਿਹੜਾ ਸਹੀ ਹੈ/ਹਨ?

- a) ਸਿਰਫ਼ 1 ਅਤੇ 2
- b) ਸਿਰਫ਼ 1 ਅਤੇ 3
- c) ਸਿਰਫ਼ 2 ਅਤੇ 3
- d) 1, 2 ਅਤੇ 3

72. Consider the following statements:

1. Statement-I: Linseed oil is used for manufacturing paints, varnishes, printing ink, oilcloth.
2. Statement-II: It is a rabi crop and can be grown under varied geographical conditions.

Which one of the following is correct in respect of above statements?

- a) Both Statement-I and Statement-II are correct, and Statement-II is the correct explanation for Statement-I.
- b) Both Statement-I and Statement-II are correct, but Statement-II is not the correct explanation for Statement-I.
- c) Statement-I is correct, but Statement-II is incorrect.
- d) Statement-I is incorrect, but Statement-II is correct.

72. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

1. ਕਥਨ-I: ਅਲਸੀ ਦੇ ਤੇਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪੇਂਟ, ਵਾਰਨਿਸ਼, ਛਪਾਈ ਦੀ ਸਿਆਹੀ, ਤੇਲ ਕੱਪੜਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
 2. ਕਥਨ-II: ਇਹ ਇੱਕ ਹਾੜੀ ਦੀ ਫਸਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭੂਗੋਲਿਕ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- ਉਪਰੋਕਤ ਕਥਨਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸਹੀ ਹੈ?

- a) ਕਥਨ-I ਅਤੇ ਕਥਨ-II ਦੋਵੇਂ ਸਹੀ ਹਨ, ਅਤੇ ਕਥਨ-II, ਕਥਨ-I ਲਈ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹੈ।
- b) ਕਥਨ-I ਅਤੇ ਕਥਨ-II ਦੋਵੇਂ ਸਹੀ ਹਨ, ਪਰ ਕਥਨ-II, ਕਥਨ-I ਲਈ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ।
- c) ਕਥਨ-I ਸਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਕਥਨ-II ਗਲਤ ਹੈ।
- d) ਕਥਨ-I ਗਲਤ ਹੈ, ਪਰ ਕਥਨ-II ਸਹੀ ਹੈ।

73. With reference to the National Mission on Edible Oils – Oilseeds (NMEO Oilseeds), consider the following statements:

1. The program primarily focuses on increasing edible oilseed production to achieve self-reliance in oilseed output.
2. The scheme is managed solely by Farmer Producers Organisations (FPOs).

Which of the statements given above is/are correct?

- a) 1 only
- b) 2 only
- c) Both 1 and 2
- d) Neither 1 nor 2

73. ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਤੇਲਾਂ 'ਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਿਸ਼ਨ - ਤੇਲ ਬੀਜ (NMEO ਤੇਲ ਬੀਜ) ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

1. ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੇਲ ਬੀਜ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਤੇਲ ਬੀਜ ਉਤਪਾਦਨ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।
 2. ਇਹ ਯੋਜਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਕਿਸਾਨ ਉਤਪਾਦਕ ਸੰਗਠਨਾਂ (FPOs) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
- ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ/ਕਿਹੜਾ ਸਹੀ ਹੈ/ਹਨ?

- a) ਸਿਰਫ਼ 1
- b) ਸਿਰਫ਼ 2

- c) 1 ਅਤੇ 2 ਦੋਵੇਂ
d) ਨਾ ਤਾਂ 1 ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ 2

74. With reference to the Pradhan Mantri Kisan Samman Nidhi (PM-KISAN) scheme, consider the following statements:
1. The scheme is intended exclusively for small and marginal farmers with cultivable farmland and institutional landholders.
2. It is a centrally sponsored scheme with minimal financial contribution from state governments.
3. The identification of eligible beneficiaries is the responsibility of the State and Union Territory governments.
Which of the statements given above are not correct?

- a) 1 and 2 only
b) 1 and 3 only
c) 2 and 3 only
d) 1, 2 and 3

74. ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕਿਸਾਨ ਸਨਮਾਨ ਨਿਧੀ (PM-KISAN) ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

1. ਇਹ ਯੋਜਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਖੇਤੀਯੋਗ ਖੇਤੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਾਲੇ ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਸੀਮਾਂਤ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਗਤ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਲਈ ਹੈ।
2. ਇਹ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀ ਸਪਾਂਸਰਡ ਸਕੀਮ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਵਿੱਤੀ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ।
3. ਯੋਗ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਰਾਜ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ।

ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹਨ?

- a) ਸਿਰਫ਼ 1 ਅਤੇ 2
b) ਸਿਰਫ਼ 1 ਅਤੇ 3
c) ਸਿਰਫ਼ 2 ਅਤੇ 3
d) 1, 2 ਅਤੇ 3

75. With respect to the "National Agricultural Cooperative Marketing Federation of India Limited (NAFED)", consider the following statements:

1. It is registered under the Multi State Co-operative Societies Act, 2002.
2. Its objective is to undertake inter-state import and export trade of agricultural commodities, horticultural and forest produce.
Which of the statements given above is/are correct?

- a) 1 only
b) 2 only
c) Both 1 and 2
d) Neither 1 nor 2

75. "ਨੈਸ਼ਨਲ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ (NAFED)" ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

1. ਇਹ ਮਲਟੀ ਸਟੇਟ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ, 2002 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੈ।
2. ਇਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਸਤੂਆਂ, ਬਾਗਬਾਨੀ ਅਤੇ ਜੰਗਲੀ ਉਪਜਾਂ ਦਾ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਆਯਾਤ ਅਤੇ ਨਿਰਯਾਤ ਵਪਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ/ਕਿਹੜਾ ਸਹੀ ਹੈ/ਹਨ?

- a) ਸਿਰਫ਼ 1
b) ਸਿਰਫ਼ 2
c) 1 ਅਤੇ 2 ਦੋਵੇਂ
d) ਨਾ ਤਾਂ 1 ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ 2

76. With reference to the different agricultural practices in India, consider the following pairs:

Practice	Description
1. Hydroponics	A method of cultivating fish and other aquatic animals in tanks, where plants grow in water
2. Aeroponics	A technique where the roots of plants are suspended in air and water along with nutrients is sprayed to create an oxygen-rich environment
3. Geoponic	A method that focuses on enhancing the uptake and storage of carbon dioxide in soil.

How many of the pairs are correct?

- a) Only one

- b) Only two
c) All three
d) None

76. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਭਿਆਸਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਜੋੜਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

ਅਭਿਆਸ

ਵਰਣਨ

1. ਹਾਈਡ੍ਰੋਪੋਨਿਕਸ ਮੱਛੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਲ-ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਟੈਂਕਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਲਣ ਦਾ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ, ਜਿੱਥੇ ਪੌਦੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਉੱਗਦੇ ਹਨ।
 2. ਐਰੋਪੋਨਿਕਸ ਇੱਕ ਤਕਨੀਕ ਜਿੱਥੇ ਪੌਦਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੋਸਟਿਕ ਤੱਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹਵਾ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਲਟਕਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਆਕਸੀਜਨ-ਅਮੀਰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਛਿੜਕਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
 3. ਜੀਓਪੋਨਿਕ ਇੱਕ ਵਿਧੀ ਜੋ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਕਾਰਬਨ ਡਾਈਆਕਸਾਈਡ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਸਟੋਰੇਜ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ 'ਤੇ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਹੈ।
- ਕਿੰਨੇ ਜੋੜੇ ਸਹੀ ਹਨ?
- a) ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ
 - b) ਸਿਰਫ਼ ਦੋ
 - c) ਤਿੰਨ
 - d) ਕੋਈ ਨਹੀਂ

77. Which of the following Punjabi folk dances is not a dance form for males?

- a) Jhumar
- b) Bhangra
- c) Malwai Giddha
- d) Sammi

77. ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਨਾਚ ਮਰਦਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਨਾਚ ਰੂਪ ਨਹੀਂ ਹੈ?

- a) ਝੁਮਰ
- b) ਭੰਗੜਾ
- c) ਮਲਵਈ ਗਿੱਧਾ
- d) ਸੰਮੀ

78. Consider the following statements about the Sutlej River:

1. It originates from Lake Mansarovar in Tibet.
2. The river enters India through the Shipki La Pass in Himachal Pradesh.
3. It merges with the Beas River at Harike in Punjab.
4. The Sutlej forms the boundary between Punjab and Jammu & Kashmir.

Which of the above statements are correct?

- a) 2 and 3 only
- b) 1, 2, and 3 only
- c) 2, 3 and 4 only
- d) 1, 2, 3, and 4

78. ਸਤਲੁਜ ਦਰਿਆ ਬਾਰੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

1. ਇਹ ਤਿੱਬਤ ਵਿੱਚ ਮਾਨਸਰੋਵਰ ਝੀਲ ਤੋਂ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ।
2. ਇਹ ਦਰਿਆ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਪਕੀ ਲਾ ਦੌਰੇ ਰਾਹੀਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
3. ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹਰੀਕੇ ਵਿਖੇ ਬਿਆਸ ਦਰਿਆ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
4. ਸਤਲੁਜ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚਕਾਰ ਸੀਮਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸਹੀ ਹੈ?

- a) ਸਿਰਫ਼ 2 ਅਤੇ 3
- b) ਸਿਰਫ਼ 1, 2, ਅਤੇ 3

c) ਸਿਰਫ਼ 2, 3 ਅਤੇ 4

d) 1, 2, 3, ਅਤੇ 4

79. Consider the following statements with reference to inflation indices:

1. In GDP Deflator, imported items are not included.
2. In Consumer Price Index, services are not included.
3. In Whole Price Index, indirect taxes are not included.

How many of the statements given above are correct?

- a) Only one
- b) Only two
- c) All three
- d) None

79. ਮੁਦਰਾਸਫੀਤੀ ਸੂਚਕਾਂਕ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਬਿਆਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

1. GDP ਡਿਫਲੇਟਰ ਵਿੱਚ, ਆਯਾਤ ਕੀਤੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ।
2. ਖਪਤਕਾਰ ਮੁੱਲ ਸੂਚਕਾਂਕ ਵਿੱਚ, ਸੇਵਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ।
3. ਪੂਰੇ ਮੁੱਲ ਸੂਚਕਾਂਕ ਵਿੱਚ, ਅਸਿੱਧੇ ਟੈਕਸ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿੰਨੇ ਕਥਨ ਸਹੀ ਹਨ?

- a) ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ
- b) ਸਿਰਫ਼ ਦੋ
- c) ਤਿੰਨ
- d) ਕੋਈ ਨਹੀਂ

80. Which of the following most appropriately defines shrinkflation in an economy?

- a) Shrinkflation is a manifestation of deflation in the consumer goods market.
- b) Shrinkflation is a form of cost-push inflation leading to reduced product sizes.
- c) Shrinkflation refers to a reduction in the size or quantity of a product while its price remains the same.
- d) Shrinkflation refers to an increase in the size or quantity of a product with a corresponding price increase.

80. ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਸੁੰਗੜਨ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਢੁਕਵਾਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ?

- a) ਸੁੰਗੜਨ ਖਪਤਕਾਰ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਮੁਦਰਾਸਫੀਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੈ।
- b) ਸੁੰਗੜਨ ਲਾਗਤ-ਧੱਕਾ ਮੁਦਰਾਸਫੀਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰੂਪ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਤਪਾਦ ਦੇ ਆਕਾਰ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।
- c) ਸੁੰਗੜਨ ਇੱਕ ਉਤਪਾਦ ਦੇ ਆਕਾਰ ਜਾਂ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਸਦੀ ਕੀਮਤ ਉਹੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।
- d) ਸੁੰਗੜਨ ਇੱਕ ਉਤਪਾਦ ਦੇ ਆਕਾਰ ਜਾਂ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਨੁਸਾਰੀ ਕੀਮਤ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

81. 'Bilateral netting' in the context of financial transactions refers to:

- a) Settling transactions between two parties using a third-party intermediary.
- b) Offsetting obligations between two parties to determine a single net payment amount.
- c) Exchanging financial instruments directly without any intermediaries.
- d) Calculating the total transaction volume between multiple parties.

81. ਵਿੱਤੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ 'ਦੁਵੱਲੀ ਜਾਲ' ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ:

- a) ਕਿਸੇ ਤੀਜੀ-ਪਿਰ ਵਿਚੋਲੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਦੋ ਪਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨਾ।
- b) ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਸ਼ੁੱਧ ਭੁਗਤਾਨ ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋ ਪਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ।
- c) ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਚੋਲੇ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਵਿੱਤੀ ਸਾਧਨਾਂ ਦਾ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ।
- d) ਕੁੱਲ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨਾ ਕਈ ਪਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਮਾਤਰਾ।

82. In the context of the Balance of Payments, consider the following:

1. Gift received by a family in India from their NRI relative

STUDY MASTER OFFICIAL - www.studymasterofficial.com 98961 – 60956

This is Paid pdf of Study Master Official, for more details contact us. Copyright@studymaster

Paid Study Material, Question Bank & PCS Test Series, Special Notes Contact WhatsApp 9896160956

2. Foreign Portfolio Investments.
 3. Foreign currency deposits made by an NRI in an Indian bank.
 4. Global Depository Receipts issued by an Indian firm.
- Which of the above come under Capital Account?

- a) 2, 3 and 4 only
- b) 2 and 3 only
- c) 3 and 4 only
- d) 1, 2, 3 and 4

82. ਭੁਗਤਾਨ ਸੰਤੁਲਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

1. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ NRI ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਤੋਂ ਮਿਲਿਆ ਤੋਹਫ਼ਾ।
2. ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਪੇਰਟਫੋਲੀਓ ਨਿਵੇਸ਼।
3. ਕਿਸੇ ਭਾਰਤੀ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ NRI ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ।
4. ਇੱਕ ਭਾਰਤੀ ਫਰਮ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਲੋਬਲ ਡਿਪਾਜ਼ਟਰੀ ਰਸੀਦਾਂ।

ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ?

- a) ਸਿਰਫ਼ 2, 3 ਅਤੇ 4
- b) ਸਿਰਫ਼ 2 ਅਤੇ 3
- c) ਸਿਰਫ਼ 3 ਅਤੇ 4
- d) 1, 2, 3 ਅਤੇ 4

83. Consider the following statements regarding Alternative Investment Funds (AIFs):

1. AIFs are allowed to have only Indian investors, whether resident or non-resident.
 2. AIFs include within its ambit funds defined by Securities and Exchange Board of India (SEBI) as Mutual Funds and Angel Funds.
 3. Debt funds, a type of AIF, are not permitted to use the investor amount for the purpose of giving out loans.
 4. Most of the AIFs registered with SEBI are in the form of trusts.
 5. AIFs may be allowed to invite the public to invest in its securities with prior permission from SEBI.
- Which of the statements given above are correct?

- a) 1 and 4 only
- b) 2 and 5 only
- c) 2 and 3 only
- d) 3 and 4 only

83. ਵਿਕਲਪਕ ਨਿਵੇਸ਼ ਫੰਡਾਂ (AIFs) ਸੰਬੰਧੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

1. AIFs ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਭਾਰਤੀ ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਹੀ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਨਿਵਾਸੀ ਹੋਣ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਨਿਵਾਸੀ।
2. AIFs ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਅਤੇ ਐਕਸਚੇਂਜ ਬੋਰਡ (SEBI) ਦੁਆਰਾ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਇਸਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਫੰਡ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਿਊਚੁਅਲ ਫੰਡ ਅਤੇ ਏਂਜਲ ਫੰਡ।
3. ਡੈਬਟ ਫੰਡ, ਜੋ ਕਿ AIF ਦੀ ਇੱਕ ਕਿਸਮ ਹੈ, ਨੂੰ ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਰਤਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਰਜ਼ੇ।
4. SEBI ਨਾਲ ਰਜਿਸਟਰਡ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ AIF ਟਰੱਸਟਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹਨ।
5. AIFs ਨੂੰ SEBI ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲੈ ਕੇ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਸਹੀ ਹਨ?

- a) ਸਿਰਫ਼ 1 ਅਤੇ 4
- b) ਸਿਰਫ਼ 2 ਅਤੇ 5
- c) ਸਿਰਫ਼ 2 ਅਤੇ 3

d) ਸਿਰਫ਼ 3 ਅਤੇ 4

84. The term Swiss Challenge, often seen in news, is associated with:

- Infrastructure development
- International legal assistance
- International trade agreements
- Diplomatic relationships

84. ਸਵਿਸ ਚੈਲੇਂਜ ਸ਼ਬਦ, ਜੋ ਅਕਸਰ ਖ਼ਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ:

- ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਵਿਕਾਸ
- ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ
- ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰ ਸਮਝੌਤੇ
- ਕੂਟਨੀਤਕ ਸੰਬੰਧ

85. Which of the following Vijayanagara monuments is renowned for its musical pillars?

- Vitthala Temple
- Hazara Ramaswamy Temple
- Lotus Mahal
- Lepakshi Temple

85. ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਵਿਜੇਨਗਰ ਸਮਾਰਕ ਆਪਣੇ ਸੰਗੀਤਕ ਥੰਮ੍ਹਾਂ ਲਈ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੈ?

- ਵਿੱਠਲ ਮੰਦਿਰ
- ਹਜ਼ਾਰਾ ਰਾਮਾਸਵਾਮੀ ਮੰਦਰ
- ਕਮਲ ਮਹਿਲ
- ਲੇਪਾਕਸ਼ੀ ਮੰਦਰ

86. Consider the following statements about Sargasso Sea:

- It is bounded on the north by the Gulf Stream and on the south by Canary Current.
- There is no wind above sargasso waters due to the existence of a high atmospheric pressure zone.
- It is the only sea on earth without a coastline.

Which of the statements given above is/are not correct?

- 1 only
- 1 and 2 only
- 2 only
- 1, 2 and 3

86. ਸਰਗਾਸੋ ਸਾਗਰ ਬਾਰੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

- ਇਹ ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਖਾੜੀ ਧਾਰਾ ਅਤੇ ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਕੈਨਰੀ ਕਰੰਟ ਨਾਲ ਘਿਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।
- ਸਰਗਾਸੋ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਉੱਪਰ ਕੋਈ ਹਵਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਉੱਚ ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਦਬਾਅ ਵਾਲਾ ਖੇਤਰ ਮੌਜੂਦ ਹੈ।
- ਇਹ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਇਕਲੋਤਾ ਸਮੁੰਦਰ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋਲ ਕੋਈ ਤੱਟ ਰੇਖਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ/ਕਿਹੜਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ?

- ਸਿਰਫ਼ 1
- ਸਿਰਫ਼ 1 ਅਤੇ 2
- ਸਿਰਫ਼ 2
- 1, 2 ਅਤੇ 3

87. Consider the following statements regarding art of painting in India:

- Badami caves contain the earliest surviving Brahmanical murals.
- Ajanta paintings exclusively depict Buddhist folklore, with no illustrations from others.

3. Angika art is characterized by snake paintings featuring the story of Bishahari.
4. Mughals are associated with the Shiraz school, as Malwa is linked to Behzad style.
Which of the statements given above are not correct?

- a) 1 and 2 only
- b) 1 and 3 only
- c) 2 and 4 only
- d) 3 and 4 only

87. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਚਿੱਤਰਕਾਰੀ ਦੀ ਕਲਾ ਸੰਬੰਧੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

1. ਬਦਾਮੀ ਗੁਫਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀ ਕੰਧ-ਚਿੱਤਰ ਹਨ।
2. ਅਜੰਤਾ ਦੀਆਂ ਪੇਂਟਿੰਗਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਬੋਧੀ ਲੇਕਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਚਿੱਤਰਾਂ ਦੇ।
3. ਅੰਗਿਕਾ ਕਲਾ ਬਿਸਾਹਰੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਸੱਪ ਦੀਆਂ ਪੇਂਟਿੰਗਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ।
4. ਮੁਗਲ ਸੀਰਾਜ਼ ਸਕੂਲ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਲਵਾ ਬਹਿਜ਼ਾਦ ਸ਼ੈਲੀ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹਨ?

- a) ਸਿਰਫ਼ 1 ਅਤੇ 2
- b) ਸਿਰਫ਼ 1 ਅਤੇ 3
- c) ਸਿਰਫ਼ 2 ਅਤੇ 4
- d) ਸਿਰਫ਼ 3 ਅਤੇ 4

88. In the context of growth of service sector in India, consider the following statements:

1. Statement - I: The service sector in India now accounts for more than 60% of the GVA.
2. Statement - II: Service sector is the largest and fastest growing sector in India and has the highest labour productivity.

Which one of the following is correct in respect of the above statements?

- a) Both Statement I and Statement II are correct, and Statement II is the correct explanation for Statement I.
- b) Both Statement I and Statement II are correct, but Statement II is not the correct explanation for Statement I.
- c) Statement I is correct, but Statement II is not correct.
- d) Statement I is not correct, but Statement II is correct.

88. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵਾਧੇ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

1. ਬਿਆਨ - I: ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਖੇਤਰ ਹੁਣ GVA ਦੇ 60% ਤੋਂ ਵੱਧ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ।
2. ਕਥਨ - II: ਸੇਵਾ ਖੇਤਰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧ ਰਿਹਾ ਖੇਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿਰਤ ਉਤਪਾਦਕਤਾ।

ਉਪਰੋਕਤ ਕਥਨਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸਹੀ ਹੈ?

- a) ਬਿਆਨ I ਅਤੇ ਬਿਆਨ II ਦੋਵੇਂ ਸਹੀ ਹਨ, ਅਤੇ ਬਿਆਨ II ਇਸ ਲਈ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹੈ ਬਿਆਨ I.
- b) ਬਿਆਨ I ਅਤੇ ਬਿਆਨ II ਦੋਵੇਂ ਸਹੀ ਹਨ, ਪਰ ਬਿਆਨ II ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਿਆਨ I.
- c) ਕਥਨ I ਸਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਕਥਨ II ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।
- d) ਕਥਨ I ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਕਥਨ II ਸਹੀ ਹੈ।

89. Consider the following well-known Buddhist caves and notable features they are known for:

1. Barabar is the oldest cave in India
2. Karle is the largest rock cut chaithya in India.

which of the statements given above is/are correct?

- a) 1 only
- b) 2 only
- c) Both 1 and 2
- d) Neither 1 nor 2

89. ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਬੋਧੀ ਗੁਫਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

1. ਬਾਰਾਬਾਰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੀ ਗੁਫਾ ਹੈ।
2. ਕਾਰਲੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਚੱਟਾਨ ਕੱਟਿਆ ਹੋਇਆ ਚੈਬਿਆ ਹੈ।

ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ/ਕਿਹੜਾ ਸਹੀ ਹੈ/ਹਨ?

- a) ਸਿਰਫ਼ 1
- b) ਸਿਰਫ਼ 2
- c) 1 ਅਤੇ 2 ਦੋਵੇਂ
- d) ਨਾ ਤਾਂ 1 ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ 2

90. Consider the following statements about Central Public Sector Enterprises (CPSEs):

1. They are administered by the Department of Public Enterprises under Ministry of Finance.
2. The central government must hold a direct equity stake of 51% or more, for an entity to be classified as a Central Public Sector Enterprise (CPSE).
3. Operations of CPSEs are limited to four sectors namely agriculture, mining and exploration, manufacturing and services.

Which of the statements given above is/are correct?

- a) 1 and 2 only
- b) 2 only
- c) 2 and 3 only
- d) 3 only

90. ਕੇਂਦਰੀ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਉੱਦਮਾਂ (CPSEs) ਬਾਰੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

1. ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਨਤਕ ਉੱਦਮ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
2. ਕਿਸੇ ਇਕਾਈ ਨੂੰ ਬਣਨ ਲਈ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ 51% ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਇਕੁਇਟੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਉੱਦਮ (CPSE) ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
3. ਸੀਪੀਐਸਏ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਚਾਰ ਖੇਤਰਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹਨ ਅਰਥਾਤ ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਖਣਨ ਅਤੇ ਖੋਜ, ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ।

ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ/ਕਿਹੜਾ ਸਹੀ ਹੈ/ਹਨ?

- a) ਸਿਰਫ਼ 1 ਅਤੇ 2
- b) ਸਿਰਫ਼ 2
- c) ਸਿਰਫ਼ 2 ਅਤੇ 3
- d) ਸਿਰਫ਼ 3

91. Consider the following Indian texts and their authors:

Texts	Author
1. Sangeeth Ratnakara	Sarangadeva
2. Kasayapahuda	Gunadhara
3. Rasika Priya	Kesavadasa
4. Rasa Manjari	Bhanudatta

How many of the pairs are correct?

- a) Only one
- b) Only two
- c) Only three
- d) All four

91. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਭਾਰਤੀ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

ਲਿਖਤਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕ

1. ਸੰਗੀਤ ਰਤਨਾਕਰ	ਸਾਰੰਗਦੇਵ
2. ਕਸਯਪਾਹੁਦਾ	ਗੁਣਧਾਰਾ
3. ਰਸਿਕਾ ਪ੍ਰਿਆ	ਕੇਸਵਦਾਸਾ
4. ਰਸ ਮੰਜਰੀ	ਭਾਨੂਦੱਤ

ਕਿੰਨੇ ਜੋੜੇ ਸਹੀ ਹਨ?

- ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ
- ਸਿਰਫ਼ ਦੋ
- ਸਿਰਫ਼ ਤਿੰਨ
- ਚਾਰੇ

92. Consider the following statements regarding the administrative divisions of Punjab:

- Punjab is divided into five divisions and 22 districts for administrative purposes.
- Pathankot district was carved out of Gurdaspur district and is located in the northern part of Punjab.
- Ferozpur district shares an international border with Pakistan.

Select the correct answer using the code given below:

- 1 and 2 only
- 2 only
- 2 and 3 only
- All of the above

92. ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਵਿਭਾਗਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

- ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪੰਜ ਡਿਵੀਜ਼ਨਾਂ ਅਤੇ 22 ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।
- ਪਠਾਨਕੋਟ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਤੋਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਉੱਤਰੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ।
- ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨਾਲ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਰਹੱਦ ਸਾਂਝਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕੋਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ:

- ਸਿਰਫ਼ 1 ਅਤੇ 2
- ਸਿਰਫ਼ 2
- ਸਿਰਫ਼ 2 ਅਤੇ 3
- ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ

STUDY MASTER

LEARN WHILE ENJOYING

93. Consider the following places recently seen in news:

Places	In news for
1. Tuvalu	Rising sea level
2. Ukraine	Shiveluch volcano eruption
3. Japan	Island with deposits of manganese nodules
4. Iran	Removed from FATF grey list

How many of the pairs are correct?

- Only one
- Only two
- All three
- None

93. ਖ਼ਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਵੇਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

ਸਥਾਨ	ਖ਼ਬਰਾਂ ਵਿੱਚ
1. ਟੁਵਾਲੂ	ਸਮੁੰਦਰ ਦਾ ਵਧਦਾ ਪੱਧਰ
2. ਯੂਕਰੇਨ	ਸ਼ਿਵੇਲੁਚ ਜਵਾਲਾਮੁਖੀ ਫਟਣਾ
3. ਜਾਪਾਨ	ਮੈਂਗਨੀਜ਼ ਨੋਡਿਊਲਜ਼ ਦੇ ਭੰਡਾਰਾਂ ਵਾਲਾ ਟਾਪੂ

4. ਈਰਾਨ ਨੂੰ

FATF ਗ੍ਰੇ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਕਿੰਨੇ ਜੇਕੇ ਸਹੀ ਹਨ?

- a) ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ
- b) ਸਿਰਫ਼ ਦੋ
- c) ਤਿੰਨ
- d) ਕੋਈ ਨਹੀਂ

94. Which of the following statement is correct regarding India's balance of payment?

- a) An increase in foreign exchange reserves indicates a deficit in the balance of payments
- b) A surge in imports of gold and oil leads to a decrease in the Current Account Deficit (CAD)
- c) Foreign Portfolio Investment (FPI) is recorded under the Capital Account of the BOP
- d) RBI selling rupee in market will increase current account deficit

94. ਭਾਰਤ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਸੰਤੁਲਨ ਸੰਬੰਧੀ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਬਿਆਨ ਸਹੀ ਹੈ?

- a) ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਭੰਡਾਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਭੁਗਤਾਨ ਸੰਤੁਲਨ ਵਿੱਚ ਘਾਟੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।
- b) ਸੋਨੇ ਅਤੇ ਤੇਲ ਦੇ ਆਯਾਤ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਨਾਲ ਚਾਲੂ ਖਾਤਾ ਘਾਟਾ (CAD) ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।
- c) ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਪੋਰਟਫੋਲੀਓ ਨਿਵੇਸ਼ (FPI) BOP ਦੇ ਪੂੰਜੀ ਖਾਤੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- d) ਆਰਬੀਆਈ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਰੁਪਿਆ ਵੇਚਣ ਨਾਲ ਚਾਲੂ ਖਾਤੇ ਦਾ ਘਾਟਾ ਵਧੇਗਾ।

95. Which of the following best describes a Giffen good?

- a) A luxury product whose demand decreases when the price increases.
- b) A non-luxury product for which demand decreases as the price increases
- c) A non-luxury product for which demand increases as the price increases
- d) A luxury product for which demand increases as the price increases

95. ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਗਿਫਨ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ?

- a) ਇੱਕ ਲਗਜ਼ਰੀ ਉਤਪਾਦ ਜਿਸਦੀ ਕੀਮਤ ਵਧਣ 'ਤੇ ਮੰਗ ਘੱਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
- b) ਇੱਕ ਗੈਰ-ਲਗਜ਼ਰੀ ਉਤਪਾਦ ਜਿਸਦੀ ਕੀਮਤ ਵਧਣ ਨਾਲ ਮੰਗ ਘੱਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
- c) ਇੱਕ ਗੈਰ-ਲਗਜ਼ਰੀ ਉਤਪਾਦ ਜਿਸਦੀ ਕੀਮਤ ਵਧਣ ਨਾਲ ਮੰਗ ਵਧਦੀ ਹੈ
- d) ਇੱਕ ਲਗਜ਼ਰੀ ਉਤਪਾਦ ਜਿਸਦੀ ਕੀਮਤ ਵਧਣ ਨਾਲ ਮੰਗ ਵਧਦੀ ਹੈ

96. Which of the following species are classified as "Critically Endangered" under the IUCN Red List?

1. Gharial
2. Snow Leopard
3. Great Indian Bustard

Select the correct answer using the code given below:

- a) 2 and 3 only
- b) 1 and 3 only
- c) 1 and 2 only
- d) 1, 2 and 3

96. IUCN ਲਾਲ ਸੂਚੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਨੂੰ "ਗੰਭੀਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ" ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ?

1. ਘੜਿਆਲ
2. ਬਰਫ਼ ਦਾ ਤੋਂਦੁਆ
3. ਗ੍ਰੇਟ ਇੰਡੀਅਨ ਬਸਟਾਰਡ

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕੋਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ:

- a) ਸਿਰਫ਼ 2 ਅਤੇ 3
- b) ਸਿਰਫ਼ 1 ਅਤੇ 3

c) ਸਿਰਫ਼ 1 ਅਤੇ 2

d) 1, 2 ਅਤੇ 3

97. Which of the following curves describes the 'inverse relationship between rates of unemployment and corresponding rates of inflation'?

a) Kuznets curve

b) Laffer curve

c) Phillips curve

d) Engel curve

97. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਵਕਰ 'ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦੀਆਂ ਦਰਾਂ ਅਤੇ ਮੁਦਰਾਸਫ਼ੀਤੀ ਦੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰੀ ਦਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਉਲਟ ਸਬੰਧ' ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦਾ ਹੈ?

a) ਕੁਜਨੇਟਸ ਵਕਰ

b) ਲੈਫਰ ਕਰਵ

c) ਫਿਲਿਪਸ ਕਰਵ

d) ਏਂਜਲ ਵਕਰ

98. Which of the following are examples of Veblen goods?

1. Designer handbags

2. Luxury cars

3. Basic food grains

4. Diamonds

5. Drinking water

Select the correct answer using the code given below:

a) 1 and 2 only

b) 1, 2, and 4

c) 3 and 5 only

d) 1, 3, and 5

98. ਵੇਬਲੇਨ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਹਨ?

1. ਡਿਜ਼ਾਈਨਰ ਹੈਂਡਬੈਗ

2. ਲਗਜ਼ਰੀ ਕਾਰਾਂ

3. ਮੁੱਢਲੇ ਅਨਾਜ

4. ਹੀਰੇ

5. ਪੀਣ ਵਾਲਾ ਪਾਣੀ

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕੋਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ:

a) ਸਿਰਫ਼ 1 ਅਤੇ 2

b) 1, 2, ਅਤੇ 4

c) ਸਿਰਫ਼ 3 ਅਤੇ 5

d) 1, 3, ਅਤੇ 5

99. The "SCORES" online portal for handling complaints is an initiative of which of the following statutory bodies?

a) Reserve Bank of India (RBI)

b) Securities and Exchange Board of India (SEBI)

c) Insurance Regulatory and Development Authority of India (IRDAI)

d) Pension Fund Regulatory and Development Authority (PFRDA)

99. ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ "SCORES" ਆਨਲਾਈਨ ਪੋਰਟਲ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਹੈ?

a) ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ (RBI)

b) ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਅਤੇ ਐਕਸਚੇਂਜ ਬੋਰਡ (SEBI)

- c) ਭਾਰਤੀ ਬੀਮਾ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ (IRDAI)
d) ਪੈਨਸ਼ਨ ਫੰਡ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ (PFRDA)

100. Consider the following mountain ranges:

1. Caucasus Mountains
2. Atlas Mountains
3. Ural Mountains
4. Andes Mountains

Arrange the above in the order of north to south:

- a) 1-3-2-4
- b) 1-2-3-4
- c) 3-1-4-2
- d) 3-1-2-4

100. ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਪਹਾੜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ:

1. ਕਾਕੇਸਸ ਪਹਾੜ
2. ਐਟਲਸ ਪਹਾੜ
3. ਯੂਰਲ ਪਹਾੜ
4. ਐਂਡੀਜ਼ ਪਹਾੜ

ਉਪਰੋਕਤ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਤੋਂ ਦੱਖਣ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਵਿਵਸਥਿਤ ਕਰੋ:

- a) 1-3-2-4
- b) 1-2-3-4
- c) 3-1-4-2
- d) 3-1-2-4

